

Maija Lindgren, Tiina Saarenranta

Naisen eropäätökseen liittyvät haasteet väkivaltaisesta suhteesta irtaantuessa

Katsaus kirjallisuuteen

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Sairaanhoidaja AMK

Hoitotyön koulutusohjelma

Opinnäytetyö

22.4.2016

Tekijä(t) Otsikko Sivumäärä Aika	Maija Lindgren, Tiina Saarenranta Naisen eropäätökseen liittyvät haasteet väkivaltaisesta suhteesta irtaantuessa. Katsaus kirjallisuuteen. 38 sivua + 3 liitettä 22.4.2016
Tutkinto	Sairaanhoitaja (AMK)
Koulutusohjelma	Hoitotyön koulutusohjelma
Suuntautumisvaihtoehto	sairaanhoitaja
Ohjaaja(t)	Lehtori Marja Salmela
<p>Tämä opinnäytetyö on osa seksuaalisuus- ja lisääntymisterveyden toimintaohjelmaa vuosille 2014-2020. Työmme toteutettiin kuvailevana kirjallisuuskatsauksena. Opinnäytetyömme kuvaa haasteita, joita naiset kohtaavat väkivaltaisesta suhteesta irtaantuessaan. Tässä työssä keskityimme ensisijaisesti syihin, joiden vuoksi naisten on vaikea lähteä väkivaltaisesta suhteesta.</p> <p>Opinnäytetyömme tarkoituksena on tuottaa tietoa naisiin kohdistuvasta väkivallasta, lisätä terveydenhuoltoalan työntekijöiden ymmärrystä naisiin kohdistuvasta väkivallasta sekä erityisesti syistä, joiden vuoksi väkivaltaisesta suhteesta on vaikea irtaantua, koska ulkopuolisten on usein vaikea ymmärtää, miksi nainen ei lähde ja jätä väkivaltaisesti käyttäytyvää miestänsä.</p> <p>Aineiston muodostivat 11 tutkimusartikkelia, jotka ovat analysoitu käyttäen aineistolähtöistä sisällönanalyysiä. Tutkimusten keskeisimpiä tuloksia on se, että naisen eropäätöstä vaikeuttavat väkivallan aiheuttamat tunteet, kuten pelko, häpeä ja syyllisyys, sekä väkivallan vaikutukset naisen fyysiseen ja psyykkiseen terveyteen ja toimintakykyyn. Naisten eropäätöstä hankaloittavat myös käytännön asiat, kuten epävakaa taloudellinen toimeentulo ja yhteinen asunto miehen kanssa. Lisäksi eroamista vaikeuttavat yhteiskunnasta johtuvat asiat, kuten viranomaisten tarjoaman tuen puute, yhteiskunnassa vallitsevien normien ja asenteiden yhteys päätöksentekoon sekä uskonnosta johtuvat esteet eropäätöksen tekemiselle.</p> <p>Pienen tutkimusaineistomme vuoksi tutkimuksen tulokset eivät ole täysin yleistettävissä, mutta antavat kuitenkin paljon informaatiota siitä, miksi naisten on niin vaikea lähteä väkivaltaisesta suhteesta. Tämän kirjallisuuskatsauksen perusteella voidaan todeta, että naisten on vaikeaa irtaantua väkivaltaisista suhteistaan, koska väkivalta vaikuttaa kokonaisvaltaisesti naisten elämän eri osa-alueisiin.</p>	
Avainsanat	Parisuhdeväkivalta, ero, päätöksenteko, nainen

Author(s) Title Number of Pages Date	Lindgren Maija, Saarenranta Tiina The woman's challenges of decision-making to break away from the violent relationship. 38 pages + 3 appendices 22 April 2016
Degree	Bachelor of Health Care
Degree Programme	Nursing and Health Care
Specialisation option	Nursing
Instructor(s)	Marja Salmela, Lecturer
<p>This study is a part of sexuality and reproductive health action program for 2014-2020. Our study produced a literature review. Our study describes the challenges faced by women in violent relationship. We focus in this study primarily the reasons why it is difficult for a woman to end violent relationship.</p> <p>Purpose of the study is to produce information of violence against women, to increase health workers' understanding of violence against women, and in particular the reasons why the violent relationship is difficult to end, since other people do not understand why the woman is not leaving the violently behaving husband.</p> <p>The study consists of 11 research articles that have been analysed by using a material based on content analysis. The most important results of the studies are the emotions caused by violence, such as fear, shame and guiltiness, the effects of the decision-making, the impact of violence in the woman's physical and mental health, functioning and decision-making. Women experienced it difficult to make the decision of divorce due to practical reasons, such as economical concerns and common apartment with husband. In addition to these reasons there are issues arising from society, such as the lack of support provided by the authorities, the impact of the prevailing society norms and attitudes towards decision-making and religious barriers.</p> <p>Because of the small research the results of the study cannot be directly generalized to women having decision-making difficulties. Our research, however, gives a lot of information about why it is difficult for women to leave from a violent relationship. Based on this literature review it can be concluded that it is difficult for woman to break free from violent relationship because of the comprehensive effects of violence.</p>	
Keywords	Intimate partner violence, divorce, decision making, woman

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Opinnäytetyön tarkoitus, tavoitteet ja tutkimuskysymys	2
3	Parisuhdeväkivalta ja eroaminen	2
3.1	Parisuhdeväkivalta käsitteenä	2
3.2	Eropäätökseen liittyvät ongelmat	6
3.3	Väkivallan kohtaaminen hoitotyössä	7
4	Opinnäytetyön menetelmät	9
4.1	Kuvaileva kirjallisuuskatsaus	9
4.2	Kirjallisuuskatsauksessa käytettävän aineiston valinta	10
4.3	Aineistolähtöinen sisällönanalyysi	11
5	Opinnäytetyön tulokset	15
5.1	Tulosten esittäminen	15
5.2	Väkivallan seurauksien yhteys eropäätökseen	16
5.2.1	Ristiriitaiset tunteet	16
5.2.2	Fyysinen ja psyykinen terveys ja toimintakyky	18
5.2.3	Väkivallan ominaisuudet	20
5.3	Haasteet järjestää käytännön elämä eron jälkeen	21
5.4	Yhteiskunnasta johtuvien syiden yhteys eropäätökseen	22
5.4.1	Yhteiskunnan ja naisen lähipiirin tarjoaman tuen puute	22
5.4.2	Kulttuurilliset asiat	24
6	Pohdinta	25
6.1	Opinnäytetyön tulosten tarkastelu	25
6.2	Opinnäytetyön luotettavuus ja eettisyys	31
6.3	Opinnäytetyön hyödyntäminen ja jatkotutkimusideat	33
	Lähteet	35
	Liitteet	
	Liite 1. Aineistohaun tulokset	
	Liite 2. Työhön valitut tutkimukset	
	Liite 3. Tutkimusaineiston analysointi	

1 Johdanto

Opinnäytetyössämme käsittelemme väkivaltaisesta suhteesta irtaantumiseen liittyviä haasteita naisen näkökulmasta. Parisuhdeväkivallan kohteeksi joutuu vuosittain Suomessa noin joka viides nainen (FRA 2014: 17). Parisuhdeväkivalta aiheuttaa huomattavaa haittaa naisen fyysiselle ja psyykkiselle terveydelle sekä yleiselle hyvinvoinnille. Henkilökohtaisen kärsimyksen lisäksi se aiheuttaa huomattavia kuluja yhteiskunnalle. Naisiin kohdistuva väkivalta on ihmisoikeusloukkaus ja yksi suurimpia sukupuolten välisen tasa-arvon toteutumisen esteitä. (Riski 2009: 10-12.)

Opinnäytetyömme toteutetaan kirjallisuuskatsauksena. Tutkimusaiheemme on miksi väkivaltaisesta suhteesta on niin vaikea lähteä ja mitkä syyt pitävät naista väkivaltaisessa liitossa. Tutkimusaineistona on 11 aihetta koskevaa tutkimusta, jotka olemme analysoineet aineistolähtöisen sisällönanalyysin menetelmällä. Keskeisimpiä tutkimustuloksia opinnäytetyössämme ovat syyt, jotka estävät naisen irrottautumisen väkivaltaisesta suhteesta. Näitä ovat muun muassa väkivallan näkymättömyys ja normalisoituminen, väkivallan sykli, väkivallan sisältämän vallan ja kontrollin vaikutus naiseen, ristiriitaiset tunteet, henkisen ja konkreettisen tuen puute, taloudelliset vaikeudet ja niiden pelko sekä yhteiskunnassa vallitsevat normit ja asenteet.

Opinnäytetyömme tarkoituksena on lisätä ymmärrystä väkivaltaisesta suhteesta irrottautumisen vaikeudesta. Usein ulkopuolisen on vaikeaa ymmärtää, miksi nainen ei vain lähde suhteesta ja jätä väkivaltaisesti käyttäytyvää miestä. Tavoitteenamme on, että väkivallan uhrien kanssa työskentelevät ammattilaiset saisivat opinnäytetyöstämme lisää tietoa väkivaltaisesta suhteesta irtaantumisen haasteista, jotta osaisimme paremmin tukea ja auttaa erotilanteessa olevaa tai eroa harkitsevaa naista. Terveystieteiden edustajina ja sairaanhoitajina meillä täytyy olla tietoa väkivallasta, sen muodoista ja yleisyydestä, ja meidän täytyy olla tietoisia omista asenteistamme. Tämän perusteella meidän on kyettävä tunnistamaan väkivallan uhri, uskallettava kysyä väkivallasta suoraan ja osattava ohjata uhri avun piiriin.

Opinnäytetyön aiheemme tärkeydestä kertoo se, että Suomi on solminut sopimuksia EU:n ja YK:n kanssa naisten ja lasten väkivallan vähentämisestä. Näistä sopimuksista Suomi on saanut sopimuksen noudattamista valvovalta CEDAW-komitealta huomautuk-

sia muun muassa lapsiin kohdistuvien pahoinpitelyiden lukumäärästä sekä naisiin kohdistuvan väkivallan laajuudesta. Suomelle komitea on esittänyt kehotuksen muuan muassa tehostaa kaikenlaisen naisiin ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan estämistä. (Kaitue - Karhuvaara – Ruuhilahti 2013: 15.)

2 Opinnäytetyön tarkoitus, tavoitteet ja tutkimuskysymys

Opinnäytetyömme tuotetaan Metropolia ammattikorkeakoulun hankkeena. Työmme on osa seksuaalisuus- ja lisääntymisterveyden toimintaohjelmaa, joka on tarkoitus toteuttaa vuosina 2014-2020. Projektin tavoitteena on edistää lasten, nuorten, miesten ja naisten seksuaali- ja lisääntymisterveyttä. (Klemetti – Raussi-Lehto 2014: 16.)

Opinnäytetyömme tarkoituksena on kuvata naisen eropäätökseen liittyviä haasteita väkivaltaisesta suhteesta irtaantuessa kirjallisuuskatsauksen avulla. Tavoitteemme on, että tiedon lisääntymisen avulla pystytään parantamaan väkivallan tunnistamista, siihen puuttumista ja ehkäisyä. Saadessamme lisää tietoa ja ymmärrystä väkivaltaiseen erotilanteeseen liittyvistä asioista, osaamme tukea väkivaltaa kokenutta naista paremmin kohdatessamme hänet työssämme sairaanhoitajina. Työllämme tuomme esiin, miten parisuhdeväkivalta vaikuttaa kokonaisvaltaisesti naiseen elämän eri osa-alueilla ja tekee suhteesta lähtemisen vaikeaksi.

Tutkimuskysymykseksi opinnäytetyössämme asetimme:

1. Mitkä syyt saavat naisen pysymään väkivaltaisessa suhteessa?

3 Parisuhdeväkivalta ja eroaminen

3.1 Parisuhdeväkivalta käsitteenä

Parisuhdeväkivaltaa esiintyy kaikissa maissa, uskonnosta ja kulttuurista riippumatta. Sitä esiintyy kaikissa sosiaaliryhmissä. Vaikka naisetkin saattavat olla väkivaltaisia miehiä kohtaan ja vaikka väkivaltaa esiintyy joskus myös samaa sukupuolta olevien välisissä

parisuhteissa, ylivoimaisesti eniten parisuhdeväkivalta on miesten naisiin kohdistamaa kaltoinkohtelua. (Krug – Dahlberg – Mercy – Zwi – Lozano. 2005: 109.) Tämän vuoksi käsittelemme tässä opinnäytetyössämme miesten naispuolisiin kumppaneihinsa kohdistamaa väkivaltaa.

Parisuhdeväkivallalla tarkoitetaan kaikkea parisuhteessa tapahtuvaa käyttäytymistä, joka aiheuttaa fyysistä, psyykkistä tai seksuaalista vahinkoa suhteen osapuolille. Tällaista käyttäytymistä ovat fyysiset aggressiiviset teot kuten läimäyttäminen, lyöminen, potkiminen ja hakkaaminen, psyykkinen väkivalta kuten pelottelu, jatkuva vähättely ja nöyryyttäminen, sukupuoliyhteyteen pakottaminen ja muut seksuaaliset pakottamisen muodot, erilaiset kontrollointimuodot, kuten henkilön eristäminen perheestään ja ystävis-tään, heidän liikkumisensa valvominen ja tiedon tai avun saannin rajoittaminen. (Krug ym. 2005:109-111.) Tasavertainen parisuhde muuttuu toisen kontrolloimaksi ja väkivalta sävyttää suhdetta vahvasti. Usein samassa parisuhteessa esiintyy useita väkivallan muotoja, esimerkiksi fyysiseen väkivaltaan liittyy aina myös henkinen väkivalta. Väkivallalla on tapana uusiintua ja pahentua kerta kerralta. (Perttu. 2002: 28.)

Parisuhdeväkivallan paikkana on yleensä oma koti, ja tekijänä oma kumppani. Erityiseksi parisuhdeväkivallan tekee se, että tekijänä on sama ihminen, joka myös rakastaa ja hyväilee, ja useimmiten jakaa myös yhteisen kodin pahoinpideltävän kanssa. Väkivalta on pitkäkestoinen prosessi, jossa väkivallan eri muodot ovat läsnä vaihtelevasti. (Nousiainen – Perttu. 2002: 58-60.)

Parisuhdeväkivalta noudattaa usein tiettyä kaavaa, jossa eri vaiheet toistuvat samassa järjestyksessä. Tieto fyysisen väkivallan mahdollisuudesta saa aikaan ilmapiirin, jossa eletään seuraavan hyökkäyksen pelossa. Väkivaltaa kokeneen täytyy jatkuvasti sopeuttaa omaa käytöstään kumppaninsa mielialanvaihteluiden ja toiveiden mukaiseksi pahempien seurausten välttämiseksi. Väkivaltaa edeltää selvä jännitteen kasvaminen, ja tapahtunutta väkivaltaa seuraa vaihe, jolloin tekijä katu tekoaan ja lupaa, ettei väkivalta enää koskaan toistu. Puhutaan väkivallan kierteestä. (Kaitue ym. 2013: 20–21.) Väkivallan jaksottaisuus aiheuttaa uhrille emotionaalista riippuvuutta väkivallan tekijää kohtaan. Väkivallan tekijän miellyttämällä haetaan hyväksyntää ja rakkautta sekä pyritään ehkäisemään väkivaltaa. Tähän traumaattiseen riippuvuuteen johtaa väkivallan, rankaisun, lämmön ja avuttomuuden vaihtelu. (Marttala. 2011: 43.)

Väkivalta vaikuttaa uhrin itsetuntoon ja sillä on traumaattiset seuraukset. Väkivaltaa kokenut nainen voi oireilla fyysisesti, vaikka ei olisi kokenut fyysistä väkivaltaa. Oireita voivat olla esimerkiksi toistuvat säröt, vatsavaivat, sydämen tykytys ja huimaus. Väkivallan henkisiä seurauksia ovat ahdistuneisuus, masentuneisuus, yllirasittuneisuus, muistin ja keskittymiskyvyn heikkeneminen, hermostuneisuus, ärtyneisyys sekä aloitekyvyttömyys. (Ensi- ja turvakotien liitto. 2006: 18.)

Väkivaltaan liittyy monenlaisia vääriä uskomuksia, kuten se, että nainen on provosoinut miehen käyttäytymään väkivaltaisesti, tai että nainen jollain tavalla on ansainnut tulla kohdelluksi huonosti. Uskomukset perustuvat yleensä virheellisiin yleistyksiin, ei tutkituun tietoon. Uskomukset heijastelevat usein miesten ja naisten asemaan ja rooleihin liittyviin asenteisiin. Usein asenteissa näkyy uhria syyllistävä ja miehen käyttämää väkivaltaa aliarvioiva ja vähättelevä asenne. Väkivallan kohteeksi joutuminen ei kuitenkaan johdu uhrin ominaisuuksista tai käyttäytymisestä, vaan kuka tahansa nainen voi joutua väkivallan kohteeksi. (Perttu. 2002: 20.)

Fyysinen väkivalta voi vaihdella kiinni pitämisestä erilaisten aseiden käyttöön. Sitä on esimerkiksi töniminen, lyöminen, potkiminen, kuristaminen, polttaminen ja pureminen. Siitä jää useimmiten jälkiä, kuten mustelmia, erilaisia ruhjeita tai pysyviä vammoja, kuten näön tai liikuntakyvyn menettäminen. (Mononen – Perttu – Rauhala. 2000: 9.)

Seksuaalinen väkivalta liittyy fyysiseen väkivaltaan. Sitä voi olla esimerkiksi seksiin pakottaminen tai raiskaus. Seksuaalista väkivaltaa on myös seksuaalinen ahdistelu, koskettelu ja huomio, jota nainen ei halua. Seksuaalinen väkivalta voi myös olla nimittelyä ja naisen ruumiin osien halventamista. Parisuhteessa tapahtuva seksuaalinen väkivalta on äärimmäisen nöyryyttävää ja tuhoavaa. Fyysinen väkivalta parisuhteessa voi päättyä seksuaaliseen väkivaltaan tai naista voidaan pakottaa esimerkiksi sovintoseksiin. (Martala. 2011: 49.)

Henkinen väkivalta voi olla pahempaa ja tuhoavampaa kuin fyysinen väkivalta, ja se murtaa ihmisen psyykettä. Henkistä väkivaltaa on muun muassa alistaminen ja nöyryyttäminen, mitätöinti, haukkuminen, kontrolloiminen, kiristäminen, pelottelu ja uhkailu. Henkistä väkivaltaa on myös toisen omaisuuden tuhoaminen tai lemmikin vahingoittaminen. Henkisen väkivallan käyttäjän tarkoituksena on murentaa uhrin uskoa ja luottamusta itseensä, omaan ajattelukykyynsä ja kykyyn kokea ja tuntea oikein. Henkinen vä-

kivalta alkaa usein huomaamattomasti manipuloinnilla, mutta johtaa vähitellen uhrin käytöksen muuttumiseen ja elinpiirin kaventumiseen. Sosiaaliset suhteet häviävät ja kaikkea uhrin liikkumista aletaan kontrolloida. Väkivallalla uhkailu on alistamisen ja hallinnan väline. (Marttala. 2011: 46–47.)

Hengellinen väkivalta on useimmiten henkistä väkivaltaa, johon liittyy uskonnollinen ulottuvuus. Tekijä käyttää uskonnollista sanastoa ja uskon yhteisön nimeä toisen alistamiseen ja hallitsemiseen. Tekijä siis kiusaa uhria uskonnon varjolla esimerkiksi pelottelemalla, painostamalla, kontrolloimalla, syyllistämällä tai yhteisöstä eristämällä. (Villa 2013: 15.)

Taloudellinen väkivalta tarkoittaa, että toinen päättää yksin talouteen liittyvistä asioista, väkivallan tekijä ei anna toisen käyttää rahaa tai antaa toiselle vain pienen viikkorahan ja vaatii kumppanilta tarkkaa selostusta kaikesta rahankäytöstä. Naiselta voidaan myös kiristää rahaa ja jättää hänen maksettavakseen isoja summia. Taloudellista väkivaltaa on myös se, jos kumppani estää naista saamasta työpaikkaa. (Marttala. 2011: 49–50.)

Lasten kautta tapahtuva väkivalta parisuhteessa on valitettavan yleistä. Lapsi on tehokas vallan väline vanhempien välisessä suhteessa. Lasten kautta puolisoa voidaan uhkailla ja kontrolloida. Lapselle voidaan kertoa valheellisia asioita toisesta vanhemmasta ja käännyttää lasta esimerkiksi äitiään vastaan. Lasten kautta tapahtuva väkivalta jatkuu yleensä eron jälkeen. Lasten huoltajuuteen tai tapaamisoikeuksiin liittyvillä asioilla voidaan kiristää toista vanhempaa. Kiusaa voidaan tehdä myös sillä, että jätetään tulematta sovittuun tapaamiseen tai lapsi jätetään palauttamatta tapaamisten jälkeen. Toinen vanhempi voi myös uhkailla lastensuojeluilmoituksella tai lapsen huoltajuuden menetyksellä. (Kaitue ym. 2013: 20.)

Usein väkivalta ei pääty eroon, vaan jatkuu eron jälkeen vainoamisena. Vainoamista ovat väkivallan uhrin tarkkailu, seuraaminen, uhkailu sekä yhteyden ottaminen väkivallan uhria pelottavalla tavalla. Vainoaminen voi äärimmäisissä tilanteissa johtaa naisen hengenvaaraan, jonka vuoksi viranomaisyhteistyö vainoamisen uhreille on erittäin tärkeää. (Kaitue ym. 2013: 20.)

3.2 Eropäätökseen liittyvät ongelmat

Väkivalta vaikuttaa naisen elämään kokonaisvaltaisesti, mikä vaikeuttaa suhteesta irtaantumista. Väkivallan vaikutukset itsetuntoon ja mielenterveyteen ovat yhteydessä eropäätöksen haasteisiin. Erotilanteessa pitää järjestää taloudelliset asiat, asuminen ja lasten asioista sopiminen. Yksi suuri eropäätökseen liittyvä ongelma on pelko seurauksista. Ero väkivaltaisesta kumppanista on naisen elämän vaarallisinta aikaa. (Perttu. 2002: 85.)

Eropäätös on suuri askel ja siihen liittyy monia pelkoja, esimerkiksi pelko siitä, mitä mies tekee saadessaan tietää, että nainen aikoo erota, ja pelko lasten kohtalosta perheen hajotessa. Siihen liittyy myös häpeän tunnetta, kun parisuhde ei ole onnistunut odotusten mukaan. Nainen voi kokea syyllisyyttä siitä, että perhe hajoaa, vaikka se olisikin kaikkien kannalta suhteen jatkumista parempi vaihtoehto. Sukulaisten ja ystävien reaktiot saattavat pelottaa ja vaikuttaa eropäätökseen. Väkivallan kohteena ollut joutuu työstämään kokemustaan ja hakemaan itselleen tukea. Hän joutuu miettimään, miten pääsee suhteesta pois turvallisesti, ja miten suojata itseään väkivaltaiselta kumppanilta eron jälkeen. (Väänänen 2011: 116.)

Väkivallan traumaattiset vaikutukset selittävät osaltaan, miksi naisen on niin vaikea irtaantua väkivaltaisesta suhteesta. Keskeistä tämän traumaattisen tilanteen kehittymisessä on jaksoittaisesti etenevä pahoinpitely, huono kohtelu, pelottelu ja uhkailu, jotka saavat naisessa aikaan vahvan traumaattisen sidoksen väkivallan tekijään. Traumaattisessa sidoksessa on kaksi osaa: kontrollin ja vallan käyttö sekä väkivallan jaksottaisuus eli väkivallan kierre. Fyysinen tai emotionaalinen väkivalta vahvistaa ja lisää väkivallan tekijän asemaa sekä kontrollia naiseen. Tämä tarkoittaa sitä, että väkivallan tekijä manipuloi sekä pyrkii vaikuttamaan uhrin ajatuksiin ja tunteisiin hyväksikäyttäen naisen rakkautta. Tällainen jatkuva käytös saa naisen arvioimaan itseään kielteisesti, hänen itsetuntonsa laskee ja hän tuntee olevansa kyvytön toimimaan itsenäisesti. Sen seurauksena nainen tuntee olevansa entistä riippuvaisempi miehestään. (Kaseliz – Perttu 2006: 14.)

Naiset uskovat miehen lupauksiin muutoksesta ja väkivallan loppumisesta. He uskovat parempaan huomiseen ja vaalivat menneitä hyviä muistoja. Monet naiset haluavat viimeiseen asti pitää kiinni parisuhteestaan. Tällöin kiintymyksen, rakkauden ja väkivallan toisiinsa kietoutumisesta tulee se todellisuus, jossa naiset toimivat. Naiset myös pyrkivät

selittämään ja ymmärtämään miehen käytöstä. Selityksiä voidaan hakea esimerkiksi miehen huonoista lapsuuden kokemuksista tai stressistä. (Ensi- ja turvakotien liitto 2006: 19-20.)

Lisäksi kulttuurilliset ja uskonnolliset esteet vaikeuttavat eropäätöksen tekemistä. Yhteiskunnan normittamat käsitykset perheen merkityksestä ja avio- tai avoliitossa elämisestä ohjaavat naisten suhtautumista parisuhdeväkivaltaan. Naiset ovat sisäistäneet ajatuksen naisen perinteisestä roolista vastata perheen hyvinvoinnista ja perheen ihmissuhteiden ja tunne-elämän hoitamisesta. Perheen koossa pitämisestä voi olla niin suuret paineet, että naiset pysyvät parisuhteissaan ja äidin ja vaimon roolissa väkivallasta huolimatta. (Ensi- ja turvakotien liitto 2006: 19-22.)

3.3 Väkivallan kohtaaminen hoitotyössä

Sairaanhoitajien ja muun hoitohenkilöstön on osattava tunnistaa väkivalta ja tiedettävä, kuinka väkivallan voi ottaa puheeksi pahoinpidellyn naisen kanssa. Terveystieteiden ammattilaisten vaikeus tunnistaa parisuhdeväkivaltaa ja tarjota riittävää tukea pahoinpidellyille naisille on todettu merkittäväksi ongelmaksi terveydenhuollossa (Kaseliz – Perttu 2006: 8). Usein väkivalta tulee ilmi vain, jos väkivaltaa kohdannut ihminen on tuotava hoitoon vammojen vuoksi. Väkivalta on useimmiten ollut jo aiemmin havaittavissa. Naisen ei ole helppo puhua tapahtuvasta väkivallasta sen oikealla nimellä. Fyysisen väkivallan merkit on helpompi tunnistaa kuin henkinen väkivalta. (Perttu – Söderholm 1998: 5.)

Fyysisen väkivallan voi tunnistaa vammoista eri puolilla kehoa. Fyysisistä vammoista ei kyetä aina päättelemään, mistä ne ovat tulleet tai nainen halua kertoa mistä vammat ovat peräisin. Väkivallan mahdollisuus tulisi muistaa, jos hoitoon hakeudutaan muutamaan päivän viiveellä vammojen saannista, vamma ei vastaa kuvattua syntymekanismia tai naisella on taustallaan onnettomuushistoria sekä paljon selittämättömiä vammoja. Väkivallasta voi viitata sekin, että naisen saattaja on huolestunut mies tai puoliso, joka seuraa mukana tiiviisti, eikä anna potilaalle tilaa kertoa tapahtuneista. Huolen pitäisi myös herätä välittömästi, jos nainen on raskaana ja hänellä on vammoja kehossaan. Useimmiten vammoja voi löytyä kasvoista, hiuspohjasta, korvien takaa, kuristusjälkiä kaulalta ja yläraajoista. Vammoja löytyy yleensä vaikeasti havaittavissa olevista paikoista. (Kaseliz – Perttu 2006: 10-11.) Tärkeää on myös huomioida sukupuolielinten alueelle kohdistuvat vammat sekä vatsanalueen vammat raskauden aikana, verenvuodot ja keskenmenot.

Seksuaalinen väkivalta ei välttämättä aiheuta näkyviä vammoja sukupuolielinten alueelle. (Kaseliz – Perttu 2006: 11.)

Naisen käyttäytymisen havainnoiminen on tärkeää. Naisen käytös voi olla hätäistä, hän voi perua esimerkiksi aikoja terveydenhuoltoon tai oireilla paljon psykosomaattisesti, esimerkiksi unettomuudella tai erilaisilla kiputiloilla. Nainen voi myös käyttäytyä ahdistuneesti tai muuttaa käytöstään miehen seurassa. Mies voi kontrolloida naista ja olla ylihuolehtivaisen oloinen vastaanotolla. (Kaseliz – Perttu 2006: 10.) Sairaanhoidajana tarvitaan erityistä huomioimiskykyä ja herkkyyttä vaistota tilanteesta ja potilaan puheesta sanomatta jääneet asiat. Naisilta olisi hyvä kysyä aina väkivallan mahdollisuudesta rutiinikysymyksenä. Naisten voi olla vaikeaa ottaa itse väkivaltaa puheeksi, johtuen väkivaltaan liittyvästä häpeästä ja pelosta. Naisen kanssa tulisi aina keskustella väkivaltaepäilytilanteessa kahden kesken ja pyytää nainen ilman saattajaa hoituhuoneeseen. Hänelle tulee kertoa tehtävien tutkimusten tarkoitus ja kertoa väkivallan olevan rikos. Huolellinen lääkärin tutkimus ja tietojen tarkka kirjaaminen ylös on erittäin tärkeää. Mikäli väkivaltaa kohdanneella naisella on lapsia, tulee tehdä lastensuojeluun ilmoitus. (Kaseliz – Perttu 2006: 9.)

Ohjaus on hoitotyön auttamismenetelmä, jonka tarkoituksena on, että hoitotyön ammattilainen keskustelun kautta tukee asiakkaan toimintakykyä, omatoimisuutta ja itsenäisyyttä (Eloranta – Virkki. 2011: 7). Ohjauksella on suuri merkitys väkivaltaa kokeneelle naiselle, jonka itsearvostus ja usko omiin päätöksiin ovat heikentyneet väkivallan seurauksena. Ohjauksen onnistumisen kannalta on tärkeää, että hoitajan ja potilaan välille syntyy luottamuksellinen suhde. Vuorovaikutuksen tulee olla vastavuoroista; asiakkaalle täytyy antaa tilaa osallistua, ja aikaa kertoa huolistaan ja kokemuksistaan. (Eloranta – Virkki. 2011: 54.) Tukemisella on tärkeä merkitys väkivallan uhrien selviytymisen kannalta. Tukemisessa on tärkeää kuunnella ja uskoa naista. Sairaanhoidajina meidän on tärkeää kunnioittaa naisen tekemiä päätöksiä, ja antaa hänelle eropäätöksen tekemiseen aikaa niin paljon kuin hän tarvitsee. Keskeisimmät päämäärät naisen tukemisessa ovat itsenäisyys ja voimaantuminen. (Perttu. 2002: 92.)

Väkivallan puheeksi ottaminen on tärkeää ja sen tulisi olla osa hoitotyön rutiinia muualakin kuin neuvolassa. Väkivallasta on hyvä kysyä suoraan, mutta myötätuntoisesti. Ensimmäisellä kohtaamisella on suuri vaikutus siihen, lähteekö nainen hakemaan esimerkiksi uudelleen apua. Sen vuoksi myönteinen asenne ja luottamuksellinen ilmapiiri ovat

tärkeitä keskustellessa väkivallan uhrin kanssa. (Lehtonen – Perttu. 1999: 77.) Sairaanhoidajan on tärkeää vahvistaa naiselle, että se mitä nainen on kokenut, on väkivaltaa, ja että väkivalta on väärin ja rikos. On hyvä sanoa myös, että kokemuksen aiheuttamat tunteet ovat täysin oikeutettuja. Toisinaan naiset jälkikäteen miettivät, olivatko itse syyllisiä väkivaltaan, oliko tapahtunut sittenkään niin vakavaa tai onko nainen vain ymmärtänyt väärin. Sairaanhoidajan on tärkeää kertoa, että väkivalta ei kuulu terveeseen parisuhteeseen, ja vastuu on aina tekijällä. Naiselle tulee antaa tietoa väkivallasta, koska usein varsinkin henkistä väkivaltaa on vaikea tunnistaa. (Perttu 2002: 93-94.)

4 Opinnäytetyön menetelmät

4.1 Kuvaileva kirjallisuuskatsaus

Opinnäytetyömme tuotetaan narratiivisena eli kuvailevana kirjallisuuskatsauksena, joka menetelmänä tuo esiin aiemman tiedon tutkitusta asiasta, ja sen avulla hahmotetaan, kuinka paljon tietoa aiheesta on aiemmin saatavilla. Narratiivisen katsauksen pyrkimyksenä on erityisesti kuvata ja tarkastella aikaisempaa tutkimusta, sekä aikaisempien tutkimuksien laajuutta ja syvyyttä. Narratiivinen katsaus voi kohdistua erilaisia tutkimusasetelmiä sisältäviin tutkimuksiin yhden tutkimusaiheen alueelta. Narratiivisen katsauksen tutkimuskysymyksen asettelu voi olla laajuudeltaan erilainen ja se voi sisältää eri rajauksia. Tyypillisesti narratiivinen katsaus tarkastelee tieteellisiä tutkimuksia. (Axelin – Stolt – Suhonen 2015: 9.) Kirjallisuuskatsauksen tehtävä on etenkin tuoda esiin hyvä ja oleellinen tieto aiheesta, sekä ne puutteet ja aukot, joita tutkimuksessamme havaitsemme (Flinkman – Salanterä 2007: 86).

Kirjallisuuskatsauksessa noudatetaan samoja menetelmiä kuin alkuperäistutkimuksessa. Kirjallisuuskatsaus etenee vaiheittain. Kirjallisuuskatsauksen ensimmäinen vaihe on kirjallisuuskatsauksen tarkoituksen ja tutkimusongelman määrittäminen. (Kauhanen – Niela-Vilen 2015: 24.) Seuraavana vaiheena kirjallisuuskatsauksessa on kirjallisuushaku ja aineiston valinta. Tämä sisältää varsinaisen hakuprosessin sekä tutkimusaineistossa käytettävän kirjallisuuden valinnan. (Kauhanen – Niela-Vilen 2015: 25-26.) Kolmantena vaiheena on hakuprosessin perusteella valittujen tutkimusten arviointi (Kauhanen – Niela-Vilen 2015: 28). Neljännen vaiheen, eli aineiston analyysin tarkoituksena on

jäsentää ja tehdä yhteenvetoa valittujen tutkimusten tuloksista. Tutkimukset, jotka olemme ottaneet mukaan opinnäytetyöhömmme, analysoimme aineistolähtöisen sisällyönanalyysin menetelmällä. Viimeisimmäksi tulemme esittelemään aineistosta saamamme tulokset. Kaikissa kirjallisuuskatsauksissa ovat nämä viisi edellä kuvattua vaihetta. (Kauhanen – Niela-Vilen 2015: 30-33.)

4.2 Kirjallisuuskatsauksessa käytettävän aineiston valinta

Kirjallisuushaku ja aineiston valinta sisältävät varsinaiset aineistohaut sekä tutkimusaineiston valintaprosessin (Kauhanen – Niela-Vilen 2015: 25). Kirjallisuuskatsauksessa tiedonhaun tulee olla systemaattista, määriteltyä ja järjestelmällistä. Oleellista on keskittyä luotettavan ja oikean tiedon hakemiseen ja pyrkiä siihen, että haku pystytään tekemään aina uudelleen. (Tähtinen 2007: 10.) Kirjallisuuskatsauksen ideaalitulanteessa saataisiin kaikki aihetta koskettava tutkimus mukaan, mutta tähän tulokseen ei aina pystytä. Käytettäessä kaikkia tiedonhaun menetelmiä, voidaan saada mahdollisimman tarkka otos kaikesta materiaalista, joka voi olla käytössämme. (Flinkman – Salanterä 2007: 91.) Liitteenä olevassa taulukossa esittelemme tarkemmin opinnäytetyömmme tutkimusaineiston hakuprosessiin liittyvät hakusanat ja tulokset. (Liite 1)

Opinnäytetyömmme aihetta olemme rajanneet otsikon ja tutkimuskysymyksemme avulla. Näistä olemme ottaneet hakusanat, joita olemme käyttäneet etsiessämme tutkimusaineistoa työhömmme. Olemme hakeneet mahdollisimman laajaa otosta naisiin kohdistuvasta väkivallasta parisuhteessa sekä syistä, jotka ovat saaneet naisen jäämään vaikeaan suhteeseen. Työmmme tietoperustaa olemme esitelleet oppikirjojen, aiempien aiheeseen liittyvien tutkimusten ja muun kirjallisuuden avulla. Opinnäytetyön hakuprosessin aluksi tutkimme Naisten Linjan sivuja ja tätä kautta löysimme kaksi suomalaista tutkimusta aiheesta, sekä tutustuimme parisuhdeväkivaltaan muun muassa Naisten Linjan kirjoittaman oppaan avulla.

Aineiston hakuprosessi oli erittäin haastavaa. Jouduimme vaihtelevaan paljon hakusanoja ja etsimään oikeita hakusanoja, joilla löytäisimme hyvää tutkimusaineistoa työhömmme. Hakuprosessin aikana kävimme muutamaan otteeseen informaation luona. Saimme heiltä paljon apua hakuprosessiin ja eri hakupalvelimien käyttöön. Informaation kanssa etsimme myös yhdessä tutkimuksia. Informaation avulla saimme muutamia hyviä tutkimuksia sekä löydettyjen tutkimusten avainsanoilla löysimme vielä muutamia tutkimuksia lisää työhömmme. Käytimme myös manuaalista hakua. Saimme suurimman

osan tutkimuksistamme luettaviksi Helsingin yliopiston kirjaston e-aineistosta. Hakiesamme tutkimuksia Helsingin yliopiston kirjastosta, löysimme sieltä vielä muutamia tutkimuksia, jotka otimme työhömmme.

Kirjallisuuskatsauksessa käytettävien ja poissuljettavien tutkimustemme valintaa rajatesamme katsoimme, vastaavatko tutkimukset yleisiä sisäänottokriteerejä. Tarkastelimme ohjeiden mukaan hakemiemme tutkimusten vastaavuutta otsikko-, abstrakti- sekä koko tekstin tasolla. (Kauhanen – Niela-Vilen 2015: 27.) Valittujen tutkimusten laatuun kiinnitimme huomiota, sillä tämän kautta pystymme vahvistamaan tutkimuksemme luotettavuutta. Vahvaan tutkimusnäyttöön tarvitsee kuitenkin sisältyä useita menetelmällisesti laadukkaita tutkimuksia, joiden tulokset ovat saman suuntaisia. (Stolt – Routasalo 2007: 62.)

Hyväksytyjen tutkimusten kriteerinä pidimme sitä, että saamme niistä vastauksia tutkimuskysymykseemme. Tämän lisäksi pyrimme hakemaan tutkimuksia mahdollisimman luotettavista lähteistä. Kriteerit täyttävien tutkimusten löytyminen oli kaikista hankalin prosessi koko opinnäytetyömme aikana. Hakuprosessimme lopuksi olimme saaneet kuitenkin tutkimuksia kasaan suhteellisen hyvän määrän: 8 englanninkielistä tutkimusta sekä 3 suomenkielistä tutkimusta. Suurin osa mukaan otetuista tutkimuksista ovat melko vanhoja, osa 2000-luvun alusta. Kuitenkaan emme aktiivisella haulla tai informaation avulla saaneet uudempia tuloksia aikaan, joten jouduimme laajentamaan aikaväliä ja ottamaan vanhempia tutkimuksia mukaan opinnäytetyöhömmme.

Muutamia tutkimuksia, joita olisimme voineet ottaa tiivistelmän perusteella vielä mukaan, emme saaneet luettaviksi. Tutkimukset eivät olleet tilattavissa koulullemme emmekä saaneet tutkimuksia luettaviksi Helsingin yliopiston kirjaston e-aineistosta, mistä saimme käyttöön suurimman osan tutkimuksistamme. Yhden tutkimuksen hylkäsimme sen iän vuoksi. Tutkimus oli tehty vuonna 1988. Hakuprosessin tulokseen olemme olleet tyytyväisiä alkuvaiheen vaikeuksien jälkeen. Liitteenä olevasta taulukosta löytyy tarkempi kuvaus mukaan otetuista tutkimuksista sekä tutkimusten keskeisimmät tulokset. (Liite 2)

4.3 Aineistolähtöinen sisällönanalyysi

Aineistolähtöinen sisällönanalyysi on hoitotieteellisissä tutkimuksissa paljon käytetty menetelmä. Se on menettelytapa, jolla voidaan analysoida dokumentteja systemaattisesti

ja objektiivisesti. Sisällönanalyysillä esitellään tutkittavaa ilmiötä mallien avulla tiivistetyksi sekä käsitteellistetään tutkittava ilmiö. (Kyngäs – Vanhanen 1999: 3-4) Sisällön analyysia voidaan käyttää kaiken tiedon analysointiin, ei pelkästään tutkimuspohjaisen tiedon vaan esimerkiksi myös kokemuspohjaisen tiedon analysointiin. (Kyngäs – Vanhanen 1999: 3-4.)

Kirjallisuuskatsauksessa päämääränä on huolellinen ja tasapainoinen katsaukseen sisällytetty tulosten tulkinta ja tutkittavan aineiston tulosten esittäminen kokonaisvaltaisesti. Tutkimustulokset erotellaan merkityksellisistä vähemmän merkityksellisiin. Aineiston analysointi on kaikista vaativin osa ja herkin erilaisille virheille. Aineiston analysoinnin menetelmä tulee suunnitella huolella jo ennen katsausta. (Flinkman – Salanterä 2007: 94–95.)

Induktiivinen sisällönanalyysi eli aineistoperäinen sisällönanalyysi lähtee aineistosta itsestään. Aineistolähtöinen sisällönanalyysi koostuu kolmesta eri vaiheesta. Ensimmäisenä vaiheena on aineiston pelkistäminen. Tutkittava aineisto luetaan moneen kertaan niin, että saadaan pelkistettyä tarpeellinen tieto aineistosta. Pelkistäminen eli redusointi on siis aineistosta saatavan informaation tiivistämistä. Aineistosta haimme tutkimuskysymyksemme avulla sitä kuvaavia asioita. (Tuomi – Sarajärvi 2009: 108–109.)

Aluksi luimme moneen otteeseen tutkimusartikkelimme. Haimme aineistosta tutkimuskysymyksen avulla tietoa. Otimme tekstistä suoria lainauksia, jotka kirjasimme ylös taulukkoon. Englanninkielisistä tutkimuksista kirjasimme ylös sekä englanninkielisen suoran lainauksen että käännöksen siitä. Tekstistä otettujen lainausten jälkeen pelkistimme lainaukset. Tämä vaihe tutkimuksesta vei paljon aikaa. Pyrimme olemaan mahdollisimman huolellisia oikean tiedon tallentamisessa sekä käännösten oikeakielisyydessä.

Seuraavana vaiheena opinnäytetyömme aineiston analysoinnissa on aineiston ryhmitely eli klusterointi. Teksteistä etsitään yhtäläisyyksiä, samaa tarkoittavia asioita, jotka yhdistetään samaan kategoriaan. Analyysia jatketaan yhdistämällä eri kategoriat toisiinsa niin pitkälle kuin mahdollista. Siinä luodaan pohjaa tutkimukselle sekä saadaan alustavia ilmiöitä tutkimuksen kohteena olevasta asiasta. (Tuomi – Sarajärvi 2009: 110.)

Pelkistäessämme tutkittavia asioita etsimme tutkimuksistamme samankaltaisia asioita, jotka listasimme taulukkoon allekkain. Samaan sarakkeeseen kirjoitimme esimerkiksi kaikki taloudelliseen tilanteeseen liittyvät asiat tai pelon tunteeseen liittyvät asiat. Kun

olimme lisänneet taulukkoon kaikki samaan asiaan liittyvät pelkistykset, annoimme näin syntyneelle alaluokalle nimen. Alaluokkia olivat esimerkiksi avioliitossa koettu pelko ja eroamisen pelko vaikeuttavat eropäättöstä, toivo väkivallan loppumisesta piti naiset väkivaltaisessa suhteessa ja väkivallan normalisoituminen osaksi parisuhdetta.

Esimerkki pelkistysten ja alaluokkien muodostumisesta.

Suora lainaus	Käännös	Pelkistys	Alaluokka
As an apparent result of intimate partner violence, battered women develop a number of traits that further reduce their chances of escaping. In particular, they suffer from depression and low self-esteem.	Kuten näemme tuloksista, pahoinpidellyillä naisilla on useita piirteitä, jotka vähentävät heidän kykyään paeta. Eri-tyisesti he, jotka kärsivät masennuksesta ja heikosta itsetunnosta.	Masennus vaikeuttaa naisten lähtemistä Heikko itsetunto vaikeuttaa naisten lähtemistä	Terveydellisten tekijöiden yhteys naisten toimintakykyyn. Itsetunnon heikentymisen yhteys naisten jäämiselle.
The threat of a rupture in her relationship, fear of isolation from her partner, or rejection by her partner may cause her to believe that leaving is worse than sporadic physical aggression.	Pelko suhteen loppumisesta, elämisestä erillään kumppanin kanssa tai kumppanin hylkäämisestä voi saada heidät uskomaan että lähteminen on pahempaa kuin satunnainen väkivalta.	Pelko suhteen loppumisesta sai uskommaan, että jääminen on helpompaa.	Pelko suhteen loppumisesta vaikeutti eroamista.

Taulukko 1. Esimerkki pelkistysten ja alaluokkien muodostumisesta.

Kolmantena vaiheena sisällönanalysoimisessa on aineiston abstrahointi. Abstrahoinnissa erotetaan oleellinen tieto tutkimuksen kannalta, ja edetään siitä saataviin johtopäätöksiin. Abstrahointia eli teoreettisten käsitteiden luomista jatketaan niin kauan kuin se on mahdollista. Aineistolähtöinen sisällönanalyysi yhdistää eri käsitteitä ja sitä kautta saamme tietoa ja vastauksia tutkimustehtäväämme. (Tuomi – Sarajarvi 2009: 111–112.)

Alaluokkien muodostamisen jälkeen jatkoimme yläluokkien muodostamisella. Haastavaa tässä osuudessa oli saada tarpeeksi teoreettiset sekä luokan sisältöä kuvaavat nimet. Yläluokkia aineistosta tuli yhteensä kuusi ja jatkoimme vielä yläluokkien yhdistämistä pääluokkiin, joita tuli kolme.

Sisällönanalyysi perustuu päättelyyn ja tulkintaan (Tuomi – Sarajärvi 2009: 111–112). Sisällönanalyysi on meille sopiva aineiston analyysimenetelmä, koska aineistomme perustuu paljon tulkinnanvaraisiin kysymyksiin ihmisten ajatuksista ja tunteista. Jokainen kokee väkivallan parisuhteessa sekä väkivaltaisesta suhteesta lähtemisen eri tavoin. Sisällönanalysoinnissa aineiston abstrahoinnissa tullaan muodostamaan yleiskäsitteiden avulla kuvaus tutkimuskohteesta, teoriaa siis verrataan koko ajan alkuperäistietoon uutta teoriaa muodostettaessa. (Tuomi – Sarajärvi 2009: 112.) Vertasimme alkuperäisiä tutkimuksia toisiinsa sekä saatuja tutkimustuloksia toisiinsa ja muodostimme näin sopivat pääluokat ja yläluokat tutkimusaineistostamme. Viimeisenä vaiheena aineiston analysoinnissa on siirtää aineiston teemat kuvaamisesta ylemmälle tasolle ja lähteä tuomaan yhteneväisiä tuloksia aiheesta. (Flinkman – Salanterä 2007: 96.) Aineistomme analysoinnin lopuksi tuomme tulokset esiin aiheesta. Tutkimusaineistomme analysointi on opinnäytetyömme liitteenä. (Liite 3.)

Esimerkki pääluokan ja yläluokan muodostumisesta

Pelkistys	Alaluokka	Yläluokka	Pääluokka
Häpeä tekee suhteen lopettamisen vaikeammaksi.	Häpeän tunteminen tapahtuneesta väkivallasta.	Väkivallan aiheuttamien tunteiden yhteys naisten päätöksentekoon.	Väkivallasta johtuva yhteys eropäätöksen vaikeuteen.
Uhri salaa kokemansa väkivallan aiheuttaman häpeän vuoksi.			

Taulukko 2. Esimerkit pääluokan ja yläluokan muodostumisesta

5 Opinnäytetyön tulokset

5.1 Tulosten esittäminen

Kirjallisuuskatsauksen viimeinen vaihe on tulosten esittäminen. Tässä kappaleessa esittelemme ne päätelmäketjut, jotka ovat johtaneet meidät saatuihin tuloksiin. Siten lukija voi arvioida katsauksen tulosten oikeellisuuden. (Kauhanen – Niela-Vilen 2015: 32.) Olemme kiinnittäneet erityistä tarkkuutta tulosten esittämiseen ymmärrettävästi ja selkeästi. Opinnäytetyöllämme haluamme tarjota konkreettista tietoa käytännön työn tueksi sairaanhoitajille, sekä tarjota lisää tietämystä naisiin kohdistuvasta väkivallasta ja eropäätöksen hankaluudesta. Tulokset tulemme esittelemään pääluokka kerrallaan. Opinnäytetyömme tuloksia emme voineet esitellä kaavion muodossa, koska tutkimusaineistomme perustuu niin tulkinnanvaraisiin kysymyksiin, ettemme voi tuottaa mitään selkeästi määriteltävää suhdannetta sille, miksi naiset jäävät väkivaltaiseen suhteeseen. Opinnäytetyömme tulokset ja aineiston analyysi löytyvät myös liitteenä olevasta taulukosta (Liite 3).

Opinnäytetyömme tärkeimpiä tuloksia ovat väkivallasta johtuvat vaikeudet tehdä eropäätös, mikä pääluokkana sisältää väkivallan aiheuttamien tunteiden yhteyden eropäätöksen tekemiseen, väkivallan vaikutukset naisten fyysiseen ja psyykkiseen terveyteen sekä väkivallan eri ominaisuuksien yhteyden naisten kykyyn tehdä eropäätös. Toiseksi pääluokaksi tuli arjessa olevien haasteiden yhteys naisten eropäätöksen tekoon. Tämä pääluokka sisältää taloudellisten, työhön liittyvien sekä vanhemmuuteen liittyvien haasteiden yhteyden eropäätöksen tekemiseen. Kolmantena pääluokkana on yhteiskunnan vaikutus naisten eropäätöksen tekemiseen. Tämä pääluokka sisältää naisten yhteiskunnalta ja ympäristöltä saaman tuen puutteen sekä kulttuurillisten asioiden yhteyden naisten eropäätöksen tekoon.

5.2 Väkivallan seurauksien yhteys eropäätökseen

5.2.1 Ristiriitaiset tunteet

Alaluokka	Yläluokka	Pääloukka
<p>Avioliitossa koettu pelko ja eroamisen pelko vaikeuttivat eroamista.</p> <p>Häpeän tunteminen tapahtuneesta väkivallasta vaikeutti eroamista.</p> <p>Naisten ristiriitaiset tunteet suhdetta kohtaan vaikeuttivat eroamista.</p> <p>Kiintymys ja rakkaus kumppania kohtaan saivat naisen pysymään suhteessa.</p> <p>Naiset halusivat uskoa kumppanista hyvää ja kielsivät tapahtuneen väkivallan.</p> <p>Epävarmuus tulevaisuudesta eron jälkeen sai naiset jäämään suhteisiin.</p>	<p>Väkivallan aiheuttamien tunteiden yhteys naisten päätöksentekoon.</p>	<p>Väkivallasta johtuva yhteys eropäätöksen vaikeuteen.</p>

Taulukko 3. Väkivallan aiheuttamien tunteiden yhteys naisten päätöksentekoon.

Väkivalta synnyttää naisessa monenlaisia tunteita, jotka ovat yhteydessä eropäätöksen vaikeuteen. Yksi keskeisimmistä esiin nousseista tunteista tutkimuksissamme on pelko. Pelolla perusteltiin sekä väkivaltaisissa suhteissa pysymistä, että niistä eroamista. Tutkimuksista ilmeni, että naiset, jotka pelkäsivät paljon, jäivät todennäköisemmin väkivaltaiseen suhteeseen. Useiden tutkimusten perusteella naiset pelkäsivät miehen reaktioita eroon sekä kosta. Tutkimuksissa myös kuvailtiin väkivallan aiheuttamien pelkotilojen tekevän naiset entistä riippuvaisemmaksi väkivaltaisista miehistään. Pelkoon liittyi myös epävarmuus tulevaisuudesta. Naiset pelkäsivät mahdollisia tulevia vastoinkäymisiä, kuinka pärjäisivät eron jälkeen taloudellisesti, miten selviytyisivät yksin lasten hoitamisesta sekä yksinäisyydestä. Toisaalta tutkimuksista ilmeni, että väkivaltaisista suhteista

irrottautuminen on tapahtunut vasta sitten, kun väkivaltaiseen suhteeseen jääminen on tuntunut pelottavammalta vaihtoehdolta kuin lähteminen.

Tutkimuksista ilmeni, että väkivallan aiheuttama häpeä on tehnyt suhteen lopettamisen monella tavalla hankalaksi. Häpeän vuoksi väkivaltaa salaillaan, eikä väkivallasta uskalleta puhua muille. Väkivallan vuoksi koettu syyllisyys ja häpeä eristävät naiset ulkopuolisesta maailmasta, minkä vuoksi naiset ovat voimattomia lähtemään. Häpeä aiheuttaa myös väsymystä, vaikuttaa itsetuntoon sekä ahdistuksen ja masennuksen kehittymiseen, mitkä kaikki vaikeuttavat väkivaltaisesta suhteesta irtaantumista.

Tutkimuksistamme tuli esille, että naiset kokivat ristiriitaisia tunteita miettiessään suhteesta irtautumista. Joissakin tapauksissa ristiriitaiset tunteet saivat naisen palaamaan takaisin väkivaltaiseen suhteeseen. Toisaalta naiset tunsivat vahvuutta, toisaalta kyvyttömyyttä ja pelkoa. Tutkimuksissa myös kuvattiin, että ristiriitaa suhteesta lähtemiseen lisäsi myös se, jos nainen oli käyttänyt itsekin väkivaltaa kumppaniaan kohtaan.

Kiintymys kumppaniin ja yhteiseen kotiin estää naisia irtaantumasta väkivaltaisista suhteistaan. Tutkimusaineistostamme nousi esille joidenkin naisten rakkaus väkivaltaista kumppaniaan kohtaan, mikä vaikeutti heidän suhteista lähtemistään. Myönteiset muistot ja paremmat ajat pitävät kiinni suhteissa. Väkivaltaisesta suhteesta lähtemisen tekee vaikeammaksi se, että suhteessa on myös positiiviset puolet.

Toivo väkivallan loppumisesta ja suhteen paranemisesta saa naiset pysymään väkivaltaisessa suhteessa. Useassa tutkimuksessa tuli esille, että naiset toivoivat asioiden muuttumista. He toivoivat, että ongelmat ratkeaisivat ja avioliitto jatkuisi. Naiset halusivat pitää perheen kasassa, eivätkä jättäneet väkivaltaista puolisoa sen vuoksi.

5.2.2 Fyysinen ja psyykinen terveys ja toimintakyky

Alaluokka	Yläluokka	Päälouokka
<p>Naisia syyllistettiin tai he syyllistivät itseään tapah- tuvasta väkivallasta.</p> <p>Alistuminen vaikeuttaa suhteesta lähtemistä.</p> <p>Heikentynyt itsetunto han- kaloittaa eropäätöksen te- koa.</p> <p>Väkivallan vaikutuksesta naisen kyky toimia on hei- kentynyt</p> <p>Naiset eivät osanneet ha- kea apua väkivallan jäl- keen.</p> <p>Terveydellisten tekijöiden yhteys naisten toimintaky- kyyn.</p>	<p>Väkivallan yhteys naisen fyysiseen ja psyykkiseen terveyteen ja toimintaky- kyyn.</p>	<p>Väkivallasta johtuva yhteys eropäätöksen vaikeuteen.</p>

Taulukko 4. Väkivallan yhteys naisen fyysiseen ja psyykkiseen terveyteen ja toimintakykyyn.

Väkivalta vaikuttaa monella tavalla naisten fyysiseen ja psyykkiseen terveyteen. Tutkimuksissamme tuotiin esille väkivallan yhteys naisen terveydentilaan. Väkivallan seurauksena naiset sairastuivat masennukseen, mikä vaikeutti heidän suhteesta lähtemistään huomattavasti. Liiallinen väkivallan aiheuttama stressi oli myös saanut naiset liian heikkokuntoisiksi jättämään miehensä. Tutkimuksissa todettiin, että terveydellisistä ongelmista kärsivät naiset palasivat helpommin pahoinpitelevän puolisonsa luokse. Liiallinen ahdistus teki naiset kyvyttömiksi jättämään miehensä. Naisten fyysinen sekä psyykinen terveys kärsi väkivallan vuoksi. Tutkimuksissa tuotiin esille, että väkivalta heikentää naisten hyvinvointia. Tutkimuksissa todettiin, että hyvinvoivat naiset jättivät huomattavasti todennäköisemmin miehensä kuin ne, jotka eivät voineet hyvin. Terveydellisten vaikeuksien vuoksi naiset eivät myöskään saaneet välttämättä lastensa huoltajuutta, mikä voi osaltaan olla yhteydessä naisten eropäätökseen.

Väkivalta aiheuttaa naisissa monia muutoksia. Tutkimuksissamme tuli esille, että naiset itse uskoivat olevansa syyllisiä väkivaltaan esimerkiksi pitkän pahoinpitely- tai hyväksikäyttöhistorian vuoksi. Naisten puoliset uskottelivat heille, että he ansaitsevat väkivaltaista kohtelua. Hakiessaan apua naiset saivat syytöksiä itseään kohtaan tapahtuvasta väkivallasta, heitä esimerkiksi kehoitettiin olemaan miehiään kohtaan parempia tai hyväksymään väkivalta normaalina osana suhdetta. Monissa tutkimuksissa naiset itse kokivat olevansa syyllisiä tapahtuvaan väkivaltaan ja jäivät tämän vuoksi suhteeseen.

Naiset alistuivat väkivaltaan ja heidän asemaansa suhteessa. Naiset olivat tietoisia heidän oman tahdonvoimansa heikkoudesta toteuttaa ero, tai he olivat epävarmoja siitä, pystyvätkö he toteuttamaan eroa. Naiset myöntivät miehensä tahtoon, koska heillä ei ollut voimaa nousta miestänsä vastaan. Naisten itsemääräämisoikeus heikentyy suhteessa ja nainen alkaa elää väkivallan tekijän vaatimusten mukaisesti. Nainen myös eristäytyy kotiinsa väkivallan aiheuttaman häpeän vuoksi, mikä vaikeuttaa hänen suhteesta lähtemistään.

Monissa tutkimuksissamme tuotiin esiin itsetunnon yhteys eropäätöksen vaikeuteen. Väkivallan alkaessa naisten itsetunto alkoi murentua, mikä vaikeuttaa huomattavasti naisten lähtemistä väkivaltaisesta suhteesta. Tutkimuksissa todettiin, että naiset, joilla on huonompi itsetunto, jäävät helpommin väkivaltaiseen parisuhteeseen, ja että paremman itsetunnon omaavat naiset jättävät helpommin väkivaltaisen suhteensa. Huono itsetunto heikentää huomattavasti naisten toimintakykyä ja kykyä selviytyä väkivallasta ja se vaikuttaa jokaiseen osa-alueeseen heidän elämässään. Heikko itsetunto heikentää myös naisten sosiaalista kykyä ja näin heikentää naisten mahdollisuuksia selviytymiseen väkivallasta.

Tutkimusten mukaan pitkään jatkuneen väkivallan seuraukset heikentävät naisten kykyä toimia itsensä hyväksi. Toimijuuden rajoittuminen murentaa persoonallisuutta. Toimijuuden alenemisen vuoksi myös päätöksentekokyky heikentyy ja nainen passivoituu, mikä vaikeuttaa suhteesta irrottautumista.

5.2.3 Väkivallan ominaisuudet

Alaluokka	Yläluokka	Päälouokka
<p>Väkivallan kierre vaikeutti naisten lähtemistä väkivaltaisesta suhteesta.</p> <p>Väkivallan normalisoituminen osaksi parisuhdetta esti irtaantumisen.</p> <p>Naiset eivät osanneet tunnistaa kokemaansa väkivallaksi.</p>	<p>Väkivallan ominaisuuksien yhteys naisten eropäätökseen.</p>	<p>Väkivallasta johtuva yhteys eropäätöksen vaikeuteen.</p>

Taulukko 5. Väikivallan ominaisuuksien yhteys naisten eropäätökseen.

Väkivallan eri ominaisuudet vaikeuttivat naisten lähtemistä väkivaltaisesta suhteesta. Väikivalta on monimuotoista eikä sen tunnistaminen ole aina helppoa. Lisäksi se alkaa vähitellen henkisellä väkivallalla ja yksittäisillä teoilla ja muuttuu huomaamatta osaksi elämää. Tutkimuksissa todettiin, että väkivallan kierre, väkivallan ja lämmön vaihtelu, tekee naisten lähtemisestä vaikeampaa. Väikivallan kierteen hyvittelyvaihe, jolloin mies pyytää väkivaltaista käytöstään anteeksi, sekä hyvittelee sitä lahjoin ja lupauksin, saa naiset jäämään suhteeseen.

Tutkimuksissa tuotiin esille myös väkivallan normalisoituminen naisten elämään. Pitkään jatkuneen väkivallan seurauksena naisten todellisuudentaju ja normaaliuden rajat hämärtyvät. Nainen alkaa uskoa, että väkivalta kuuluu normaaliin parisuhteeseen. Henkisen väkivallan seurauksena nainen alkaa epäillä omien kokemustensa ja tunteidensa aitoutta ja oikeutusta.

Monet naiset eivät tunnistanee parisuhteessaan esiintyvää väkivaltaa. Fyysinen väkivalta osattiin tunnistaa, mutta henkisen väkivallan tunnistaminen oli vaikeaa. Tutkimuksissa tuotiin myös esille, että henkisestä väkivallasta irrottautuminen on naisille vaikeampaa. Joissain tapauksissa väkivaltaa pidettiin jopa mustasukkaisen puolison rakkauksen osoituksena. Irttautuminen väkivaltaisesta parisuhteesta oli vaikeaa myös silloin, jos väkivaltaa oli parisuhteessa vain vähän.

5.3 Haasteet järjestää käytännön elämä eron jälkeen

Alaluokka	Yläluokka	Pääloukka
Naisten taloudellinen turvattomuus ja riippuvuus miehestä vaikeutti heidän eropäätöstään.	Haasteet järjestää käytännön elämä eron jälkeen ovat yhteydessä naisten eropäätöksen vaikeuteen.	Haasteet järjestää käytännön elämä eron jälkeen ovat yhteydessä naisten eropäätöksen vaikeuteen.
Asunnon jakaminen pahoinpitelijän kanssa vaikeutti naisten eropäätöstä.		
Työhön liittyvät haasteet vaikeuttivat eropäätöstä.		
Huoli lasten huoltajuuteen liittyvistä asioista vaikeutti eropäätöstä.		

Taulukko 6. Haasteet järjestää käytännön elämä eron jälkeen vaikeuttivat naisten eropäätöstä.

Taloudelliset haasteet nousivat esiin lähes jokaisesta tutkimuksestamme. Taloudelliset vaikeudet ja taloudellinen turvattomuus vaikeuttavat huomattavasti naisten eropäätöstä. Jotkut naiset eivät taloudellisten vaikeuksiensa vuoksi kyenneet lähtemään suhteesta. Pahoinpitelijä aiheutti taloudellisella väkivallalla, kuten naisen työnteon estämisellä, naisen riippuvaiseksi itsestään ja teki tätä kautta suhteesta lähtemisen mahdottomaksi. Tutkimuksissa tuotiin esille, että naiset joutuivat palaamaan takaisin pahoinpitelijöidensä luokse asunnon puutteen ja taloudellisten vaikeuksien vuoksi. Varojen puutteen vuoksi naisten oli myös vaikeata saada itselleen juristia tai oikeudellista apua. Yhdessä tutkimuksessa tuotiin esille, että oikeudellinen järjestelmä sabotoi naisten yrityksiä tulla taloudellisesti riippumattomiksi miehistään. Taloudellisten ongelmien ja lasten elättämiseen liittyvien haasteiden pelossa naiset olivat pakotettuja jäämään suhteeseensa.

Myös työhön liittyviä vaikeuksia tuotiin esiin tutkimuksissa. Naiset jäivät vaille työpaikkaa pahoinpitelijänsä sabotoinnin vuoksi. Naiset joutuivat olemaan paljon töistä pois pahoinpitelijöidensä vuoksi, mikä huononsi naisten työsuoritteita työpaikoilla. Tuen puute naisten työpaikoilla esti naisia lähtemästä suhteesta. Naisten ja miesten välinen palkkatason epätasa-arvo tuotiin myös esiin tutkimuksissa, koska se saa naiset riippuvaisiksi miehistään. Väkivaltaisessa suhteessa eläminen myös heikensi naisten mahdollisuuksia toimia työpaikoilla.

Asunnon jakaminen pahoinpitelijän kanssa vaikutti myös naisten eropäätökseen. Naisten, jotka jakoivat asunnon pahoinpitelijän kanssa, oli vaikeampi lähteä suhteesta, kuin niiden, jotka eivät jakaneet asuntoaan pahoinpitelijän kanssa. Naisten kiintymys kotiin ja tuttuun ympäristöön sekä lasten kiintymys tuttuun kouluun hankaloittivat naisten eropäätöstä. Tutkimuksissa tuotiin esille, että naisten on vaikeampi lähteä kodistaan kuin miesten. Kodin jättäminen oli naisille vaikeaa taloudellisesti, kulttuurillisesti sekä kotiin liittyvien tunnesiteiden ja muistojen vuoksi. Yhteinen koti pitää naisia kiinni suhteessa.

Vanhemmuus vaikutti naisten eropäätökseen. Naiset pelkäsivät, että he menettävät lapsensa, jos eroavat. Heillä oli pelkoa lastensa huoltajuudesta, tapaamisoikeuksista ja siitä, jos lapset joutuvat väkivaltaiselle isälleen. Nämä asiat vaikeuttivat naisten eropäätöstä. Naisten oli myös vaikea erota lasten tunteiden vuoksi. Lapset rakastivat isäänsä eikä nainen olisi halunnut erottaa heitä.

5.4 Yhteiskunnasta johtuvien syiden yhteys eropäätökseen

5.4.1 Yhteiskunnan ja naisen lähipiirin tarjoaman tuen puute

Alaluokka	Yläluokka	Pääloukka
<p>Poliisilta saadun tuen puute vaikeutti eropäätöstä.</p> <p>Terveysthuollosta saadun tuen puute vaikeutti eropäätöstä.</p> <p>Oikeudellisen tuen puute vaikeutti eropäätöstä. Lähipiirin antaman tuen puute vaikeutti eropäätöstä.</p> <p>Yhteiskunnan riittämättömät resurssit suojella pahoinpideltyä naista hankaloittivat eroamista.</p>	<p>Yhteiskunnan ja naisen lähipiirin tarjoaman tuen puute vaikeutti naisten lähtemistä.</p>	<p>Yhteiskunnasta johtuvat syyt ovat yhteydessä naisen eropäätöksen vaikeudelle.</p>

Taulukko 7. Yhteiskunnan ja lähipiirin tarjoaman tuen puute vaikeutti naisten lähtemistä.

Yhteiskunnan ja naisen lähipiirin tarjoamalla tuella on suuri vaikutus naisen eropäätökseen. Viranomaiset kuten oikeuslaitos, poliisi ja terveydenhuollon henkilöstö voivat käytöksellään ja vastauksillaan vaikuttaa paljon naisen eropäätökseen.

Lääkäreiden kokemattomuudella tai puuttumattomuudella väkivaltaan voidaan evätä monia avunmahdollisuuksia pahoinpideltyjä naisia kohtaan. Tutkimuksissa tuotiin esille esimerkiksi naisten käynnit lääkärissä pahoinpitelyn jälkeen. Osa naisista ei kokenut saaneensa lainkaan tukea tai heidän sanomisiaan ei uskottu. Naisten avunpyyntöön jätettiin vastaamatta tai naisten kertoessa väkivallasta lääkärille tai hoitajalle siihen ei kommentoitu mitenkään. Ammattihenkilöt eivät myöskään olleet tietoisia käytettävissä olevista resursseista pahoinpideltyjen naisten hyväksi, eivätkä he osanneet keskustella väkivallasta naisten kanssa. Tutkimuksessa havaittiin, että aiempi negatiivinen suhtautuminen vaikeutti hoitoon lähtemistä, ja että ammattilaisten tuen puute vaikeutti naisten lähtemistä väkivaltaisesta suhteesta. Pahoinpitelijän päästäminen naisen kanssa hoituhuoneeseen vaikeutti naisten mahdollisuuksia kertoa pahoinpitelystä ja aiheutti naisille paljon pelkoa. Tutkimuksissa tuotiin myös esille, että naiset eivät osanneet kertoa väkivallasta, vaikka heiltä olisi kysytty siitä.

Oikeudellisen tuen ja avun puute vaikeutti naisten lähtemistä väkivaltaisesta suhteesta. Naiset pelkäsivät virkamiehiä, jotka käsittelivät esimerkiksi lasten huoltajuutta ja tapausoikeutta. Tutkimuksissa tuotiin myös esille oikeusjärjestelmän kouluttamattomuus perheväkivaltatapauksiin sekä asianajajien epäonnistuneita vastauksia perheväkivaltatapauksiin. Joissain tapauksissa perheväkivalta saatettiin luokitella sosiaalisesti ongelmaksi ja pahoinpitelijä jätettiin rankaisematta sen vuoksi, että hän katui oikeudessa ja lupasi muuttaa käytöstään. Pahoinpitelijöiden tuomitsematta jättäminen mahdollisti naisten pahoinpitelyn jatkumisen. Tutkimuksissa tuotiin myös esille, että ympäri maailmaa naisilla on vähemmän oikeuksia kuin miehillä ja sekava oikeusjärjestelmä luo esteitä naisten lähtemiselle väkivaltaisesta suhteesta.

Naiset eivät myöskään saaneet aina lähipiiriltään tukea eropäätökseensä. Tutkimuksissa tuotiin esille perheenjäsenten ja lähipiirin tietämättömyys väkivallan dynamiikasta. Naiset saivat kokea syyllistävästä käytöstä lähipiiriltään ja lähipiiri saattoi tuoda esiin, että naisen olisi parempi pysyä avioliitossa miehensä kanssa esimerkiksi sen vuoksi, että perheeseen ei haluttu yhtään avioeroa. Naisten tunteet miehensä sukulaisia kohtaan vaikeuttivat myös eropäätöstä. Eräässä tutkimuksessa tuotiin esille, että nainen oli niin kiintynyt anoppiinsa, ettei kyennyt tekemään eropäätöstä tämän eläessä. Tutkimuksissa tuotiin

esille myös, että sosiaalisen verkon puuttuminen vaikeuttaa naisten lähtemistä. Lähtemistä vaikeutti myös se, että naisten sosiaalinen verkko tuki naisten pysymistä väkivaltaisessa suhteessa.

Yhteiskunnan riittämättömät resurssit tukea väkivallan uhria vaikeuttivat naisten lähtemistä väkivaltaisista suhteista. Esimerkiksi riittämättömät resurssit naisten turvakodeille vaikeuttivat naisten lähtemistä väkivaltaisesta suhteesta. Naiset joutuivat joissain tapauksissa palaamaan takaisin väkivaltaiseen suhteeseen, koska heille ei ollut tilaa turvakodissa. Jotkut naiset joutuivat palaamaan takaisin kotiin, jos heillä oli useampi lapsi mukanaan, eivätkä he mahtuneet turvakotiin.

5.4.2 Kulttuurilliset asiat

Alaluokka	Yläluokka	Päälukka
<p>Yhteiskunnassa vallitsevat normit ja asenteet vaikeuttivat naisten eropäätöstä.</p> <p>Uskonnon asettamat normit ja odotukset vaikeuttivat naisten eropäätöstä.</p>	<p>Kulttuurilliset asiat vaikeuttivat naisten eropäätöstä.</p>	<p>Yhteiskunnasta johtuvat syyt ovat yhteydessä naisen eropäätöksen vaikeudelle.</p>

Taulukko 8. Kulttuurilliset asiat vaikeuttivat naisten eropäätöstä.

Yhteiskunnassa vallitsevat normit ja asenteet vaikeuttavat naisten eropäätöstä. Tutkimusaineistostamme nousi esiin naisten pelko ja huoli siitä, että he leimautuvat eronneiksi naisiksi. Naisia pelotti myös äidin ja vaimon roolin statuksen menetys ja parisuhteen statuksen menetys. Yhteiskunnalliset odotukset pysyä avioliitossa vaikeuttavat eroa ja avioliitosta eroaminen koetaan häpeällisenä asiana. Parisuhdeoppaissa tuodaan esille, että nainen voi omalla käytöksellään muuttaa miestä ja parisuhdettaan. Vahvan naisen, äidin ja vaimon rooliin on liitetty pysyminen miehensä rinnalla. Naisen vahvuuteen liitetään myös vastuu perhe- ja tunne-elämän hoitamisesta. Tutkimuksissa tuotiin myös esille, että joissain maissa nainen ei voi lähteä väkivaltaisen miehensä luota, koska se on rangaistavaa. Myös patriarkaalinen ja seksistinen yhteiskunnan rakenne vaikeuttavat naisten lähtemistä väkivaltaisesta suhteesta.

Uskonnolliset yhteisöt vaikeuttivat myös naisten lähtemistä väkivaltaisesta suhteesta. Uskonnollinen aviomies pakotti naista tekemään asioita, joita hän ei halunnut tehdä. Uskonyhteisöjen uskonnolliset johtajat vaativat naisilta avioliiton jatkamista sekä naisen käyttäytymisen muuttumista miestään kohtaan ja miehensä käytöksen hyväksymistä.

6 Pohdinta

6.1 Opinnäytetyön tulosten tarkastelu

Kirjallisuuskatsauksessa on oleellista vielä verrata alkuperäistutkimuksista saatua tietoa aikaisempaan kirjallisuuteen. Aikaisempi kirjallisuus tarkoittaa aiheeseen keskeisesti liittyviä tai siihen laajempia näkökulmia tuovia tutkimuksia. (Kangasniemi - Pölkki 2015: 94.) Tässä pohdintaosiossamme tarkastelemme saamiamme tutkimustuloksia suhteessa aiempaan tutkimustietoon aiheesta sekä teoreettisen viitekehysemme tuottamaan tietoon. Aikaisemmin parisuhdeväkivaltaa ovat tutkineet muun muassa Marjo Oikarainen, Auli Ojuri ja oikeuspoliittinen tutkimuslaitos. Marjo Oikarainen tarkastelee parisuhdeväkivaltaa kokeneita naisia, heidän selviytymistään ja avun hakemista väkivaltaan sekä identiteetin etsintää väkivaltaisen suhteen jälkeen (Oikarainen 2008). Auli Ojurin tutkimus käsittelee parisuhdeväkivaltaa kokeneiden naisten elämää ja elämäntilannetta sekä selviytymistä (Ojuri 2004). Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen kyselytutkimus naisiin kohdistuvasta väkivallasta toteutettiin Suomessa vuonna 2005 (Heiskanen — Kärräinen — Piispa — Siren 2005). Näiden tutkimusten lisäksi vertailemme tuloksiamme opinnäytetyömme viitekehysessä olevaan materiaaliin. Tutkimukset, jotka ovat olleet analysointimateriaalinamme, olemme numeroineet. Viittaamme numeroilla tiettyyn tutkimukseen ja siitä saatuun tietoon. Tutkimusaineistomme ja siitä saadut tulokset ovat luettavissa opinnäytetyömme liitteenä, josta löytyy myös tutkimusaineistomme numerointi (Liite 3).

Merkittävä tekijä naisten suhteeseen jäämiselle oli väkivallan aiheuttamat ristiriitaiset tunteet. Yksi suurin esiin nousseista tunteista oli pelko. Naiset, jotka pelkäsivät enemmän, jäivät väkivaltaiseen suhteeseen todennäköisemmin kuin vähemmän pelkäävät naiset. Naiset pelkäsivät yksinäisyyttä eron jälkeen sekä epäonnistumista eron jälkeen monissa asioissa. He pelkäsivät paljon avioeropäätöksen kertomista miehelleen sekä

miehen reaktiota avioeroon. (2,3,5,8,9) Osa naisista joutui pelkäämään jopa henkensä edestä (3). Naiset perustelivat pelolla suhteeseen jäämistään sekä suhteessa pysymistä (9). Pelko on naisille todellinen ja perusteltu. Lähes kaikkiin tutkimuksiimme verrattuna pelko piti naisia väkivaltaisessa suhteessa. Ojurin tutkimuksessa todetaan, että pelko hallitsee naisen elämäntilannetta väkivaltaisessa parisuhteessa ja naiset reagoivat väkivaltaan pelolla. Pelko oli isossa roolissa naisten väkivaltaisessa suhteessa. Ojuri kuvaa pelon ja väkivallan uhan hallinneen kaikkien hänen aineistonsa naisten elämää. (Ojuri 2004:119-121). Myös Oikarainen kuvaa, että pelko hallitsee hänen tutkimuksensa naisten elämää ja pitää heidät väkivaltaisessa suhteessa (Oikarainen 2008: 121). Ojuri toteaa, että pelko piti naiset koko ajan varuillaan suhteessa sekä myös pysähdytti ja lamaannutti heidän käyttäytymistään. Naisten sosiaalinen elinpiiri kaventui väkivallan pelon vuoksi ja nainen ei elänyt itsenäisenä vaan miehestään riippuvaisena yksilönä. (Ojuri 2004: 122.)

Tutkimusaineistossamme mainittiin häpeän tekevän suhteen lopettamisen vaikeammaksi (8), ja että naiset salaavat kokemansa väkivallan häpeän vuoksi (9). Yhteneväisiä tuloksia löysimme Ojurin tutkimuksesta, jossa todetaan, että häpeä sai naiset vaikenemaan väkivallasta ja häpeän vuoksi naisten oli vaikea hakea apua väkivaltaiseen suhteeseensa (Ojuri 2004: 105). Häpeä suhteesta sekä tapahtuneesta väkivallasta sulki naisten ovet ulkomaailmaan ja teki lähtemisen kynnyksen korkeaksi (Ojuri 2004: 130).

Opinnäytetyömme aineistosta tuli esille naisten rakkaus kumppaniaan kohtaan ja heidän suhteensa jääminen tämän vuoksi (3,5,8,10,7). Samanlaisia tuloksia nousi esiin myös Ojurin tutkimuksesta. Ojuri kuvaa tutkimuksessaan, että kiintymys ja rakkaus sitoivat naisia suhteeseen ja he halusivat kaikin keinoin pitää parisuhteestaan kiinni (Ojuri 2004: 132). Aineistostamme nousi esiin myös naisten halu uskoa väkivallan loppumiseen ja miehen käytöksen muuttumiseen. Naiset myös kielsivät tapahtuneen väkivallan. (5,10,11) Myös Ojuri mainitsee, että naiset halusivat uskoa miehensä lupauksiin paremmasta huomisesta ja väkivallan loppumisesta. He yrittivät ymmärtää ja selittää miehensä käytöstä kaikin tavoin. (Ojuri 2004: 133.)

Tutkimusaineistossamme todettiin väkivallan kierteen vaikeuttavan naisten lähtemistä väkivaltaisesta suhteesta (5,3,11,10). Samanlaisia tuloksia löysimme myös Oikaraisen tutkimuksesta sekä teoreettisessa viitekehyksessämme olevasta materiaalista. Oikarainen kuvaa tutkimuksessaan, että väkivaltaa käyttänyt pyyteli anteeksi naiselta, lahjoi, toi kukkia ja uskotteli ettei väkivalta tule koskaan toistumaan, mikä vaikeutti naisten lähtemistä väkivaltaisesta suhteesta (Oikarainen 2008: 138). Väkivallan kierteellä ja pitkään

jatkuneella väkivallalla aiheutetaan väkivallan uhrille traumaattinen sidos väkivallan tekijään, mikä vaikeuttaa naisten lähtemistä väkivaltaisesta suhteesta (Kaseliz – Perttu 2006: 14).

Väkivallan normalisoituminen osaksi naisten elämää vaikeutti tutkimusten mukaan naisten lähtemistä väkivaltaisesta suhteesta (7,9,10,11). Ojuri tuo tutkimuksessaan esiin, kuinka väkivalta normalisoituu osaksi naisten elämää. Väkivallan jokapäiväisyys saa naisten todellisuuden käsityksen muuttumaan ja vähitellen väkivalta normalisoituu osaksi parisuhdetta. Tämä tapahtuu naisen sopeutumisen, alistumisen ja miehen vallankäytön seurauksena. Ojuri kuitenkin toteaa vielä, ettei alistuminen ja sopeutuminen väkivaltaan tapahtunut kaikkien hänen tutkimuksensa naisten kohdalla. (Ojuri 2004: 102.)

Aineistostamme tuli esiin, että naiset olivat pitkään jatkuneen väkivallan vuoksi alistuneet omaan tilanteeseensa, ja ajattelivat, että näin sen kuuluikin olla (3,7,8,10). Samansuuntaisia tutkimustuloksia on myös Ojurin sekä Heiskasen ja Piispan toimittamassa tutkimuksessa. Ojuri toteaa, että lähes kaikilla hänen tutkimuksensa naiset olivat altistuneet väkivallalle jo lapsesta saakka. Mies alisti heidät valta-asemansa avulla suhteeseen (Ojuri 2004: 73). Piispa tuo esille kyselytutkimuksessa, että miehet käyttivät naisiinsa kontrollia ja valtaa ja nöyryyttivät ja lannistivat naista väkivallan avulla (Piispa 2005: 60).

Naisten vaikeus tunnistaa väkivaltaa vaikeutti heidän suhteesta lähtemistään (7,8,10,11). Ojurin sekä Oikaraisen tutkimuksissa tuodaan esiin naisten vaikeus tunnistaa väkivaltaa. Naiset ajattelivat, että vasta kova fyysinen väkivalta on väkivaltaa. Naisilla oli vaikeuksia tunnistaa henkistä väkivaltaa. (Ojuri 2004: 136) Oikarainen kuvaa, että hänen tutkimukseensa osallistuneiden naisten oli vaikeaa ymmärtää tapahtunutta väkivallaksi. Naiset ajattelivat väkivallan johtuvan miehen mustasukkaisuudesta ja he selittivät miehensä väkivaltaisia tekoja itselleen väkivallan alussa mustasukkaisuudella. (Oikarainen 2008: 138.)

Tutkimusaineistostamme havaitsimme väkivallan vaikuttavan monin eri tavoin naisten fyysiseen sekä psyykkiseen terveyteen. Väkivalta aiheutti naisille monia terveydellisiä ongelmia, jotka vaikeuttivat heidän lähtöään väkivaltaisesta suhteesta (4,5,6,7,8,11). Naiset alistuivat väkivaltaiseen suhteeseensa (3,8,10,11), heidän itsetuntonsa mureni väkivallan vaikutuksien vuoksi (2,3,5,7,9) sekä naiset olivat kyvyttömiä toimimaan ja hakemaan apua väkivallan vuoksi (8,9,10,11). Samanlaisia tuloksia löysimme Ojurin sekä Piispan kyselytutkimuksista. Ojuri näkee väkivallan pelon aiheuttavan naisissa monia

muutoksia, mikä aiheuttaa muutoksia ihmisen käyttäytymiseen sekä naisen psyykkiseen hyvinvointiin (Ojuri 2004: 77). Parisuhdeväkivallalla oli useita henkisiä seurauksia suurimmalle osalle tutkimuksen naisista. Naiset kokivat vakavia psyykkisiä oireita väkivallan johdosta, kuten ahdistusta, masennusta, pelkoa, häpeää sekä keskittymisvaikeuksia. (Heiskanen ym. 2005: 65.) Tutkimukset osoittavat, että väkivallalla on useita henkisiä ja fyysisiä seurauksia naisten terveyteen. Pitkään jatkunut väkivalta aiheuttaa naisissa yli- rasittuneisuutta, hermostuneisuutta ja aloittekyvyttömyyttä mikä vaikuttaa naisten toimintakykyyn ja avuttomuuteen väkivaltaisessa suhteessa. (Piispa 2005: 69.)

Muutamassa tutkimuksessa todettiin, että naiset syyllistivät itseään tapahtuvasta väkivallasta (5,7,9,11). Ojurin tutkimus tukee opinnäytetyömme tuloksia. Ojurin mukaan naiset syyllistivät itseään väkivallasta ja hakivat itsestään syytä miehensä väkivaltaiseen käytökseen. Naiset pitivät itseään syyllisenä kaikkeen tapahtuneeseen ja syyttivät itseään siitä, että eivät voi vaikuttaa miehen käytökseen. He kantoivat syyllisyyttä äitiydestään ja erosta väkivaltaisesta suhteesta sekä siitä, että he eivät olleet eronneet aiemmin. (Ojuri 2004: 128.)

Useissa tutkimuksissa kuvattiin taloudellisten vaikeuksien ja turvattomuuden vaikeuttavan huomattavasti naisten eropäätöksen tekoa (1,3,4,6,7,9,10,11). Sirkka Perttu kuvaa artikkelissaan väkivaltaisesta suhteesta irrottautumisen vaikeutta. Omia tuloja vaille olevat tai pienituloiset naiset saattavat olla taloudellisesti riippuvaisia miehestään. Vähävaraisen naisen on myös vaikeaa palkata itselleen oikeusapua huolehtiakseen oikeusturvastaan. Erotessaan naisen on oltava valmis ottamaan taloudellisten vaikeuksien riski, mikä tuntuu monista naisista kohtuuttomalta heidän kokemansa uupumuksen ja henkisen trauman vuoksi. (Perttu 2002: 88-89.)

Tutkimuksissa todettiin, että naisten oli vaikeampi lähteä väkivaltaisesta suhteestaan, jos he jakoivat saman asunnon kumppaninsa kanssa, ja että naisten oli vaikea lähteä yhteisestä kodista siihen liittyvien tunteiden ja muistojen vuoksi (2,9,10). Ojuri toteaa tutkimuksessaan myös, että naiset olivat kiintyneitä kotiinsa, heillä oli vahvoja tunnesiteitä kotiin ja siellä tapahtuneisiin hyviin asioihin. Tämä vaikeutti heidän eroamistaan. Naiset kaipasivat menetettyä rakkautta ja suhdetta, joista yhteinen koti heitä muistutti. (Ojuri 2004: 98.)

Aineistostamme nousi esiin naisten työhön liittyvät haasteet. Naisten vaikeudet toimia työelämässä hankaloittivat heidän suhteesta lähtemistään. Väkivaltaisen kumppanin

vuoksi työtä ei saatu tai työtä estettiin tekemästä. Naiset saattoivat olla myös terveydellisesti liian heikossa kunnossa käydäkseen töissä. (4,5,9) Samansuuntaisia tutkimustuloksia löytyi myös Ojurin tutkimuksesta. Osa naisista kertoi, kuinka mies vei mustasukkaisuudella ja kotiin eristämällä heidän mahdollisuutensa osallistua työelämäänsä. Naiset olivat terveydellisesti myös niin heikossa kunnossa, ettei heidän ollut mahdollista pysyä työelämässä mukana. (Ojuri 2004: 89-90.)

Myös vanhemmuuteen ja lapsiin liittyvät haasteet ilmenivät tutkimuksistamme. Naisten oli vaikea erottaa lapsiaan isästään ja heillä oli pelkoa siitä, että he eivät voisi tavata lapsiaan tai eivät saisi lastensa huoltajuutta. Oikarainen kuvaa tutkimuksessaan, että nainen jäi suhteeseen sen vuoksi, että ei halunnut olla yksinhuoltaja (Oikarainen 2008: 120.) Ojurin tutkimuksen mukaan naiset halusivat pitää perheensä koossa lastensa vuoksi (Ojuri 2004: 96). Naiset eivät halunneet erottaa lapsia heidän isästään (Ojuri 2004: 111). Toisaalta Ojuri toteaa tutkimuksessaan myös sen, että lasten altistuminen väkivallalle ja jopa aivan pienten lasten ymmärrys väkivallasta herätti naiset ja sai heidät tekemään lopullisen eropäätöksen (Ojuri 2004: 114-115). Naiset kokivat myös valtavaa syyllisyyttä siitä, minkälaisessa tilanteessa he olivat lapsensa pitäneet, ja kuinka lapset olivat altistuneet väkivallalle. Herääminen lasten kokemalle väkivallalle käynnisti naisissa muutosprosessin, joka johti eroon. (Ojuri 2004: 116.)

Muutamissa tutkimuksissa tuotiin esiin naisten vaikeus saada apua yhteiskunnan puolelta. Tutkimuksissa kuvattiin, että naiset olivat kohdanneet vähättelevää käytöstä ja avun saannin vaikeuksia terveydenhuollossa (3,5,7,8). Opinnäytetyömme tulosten kanssa yhteneväisyyksiä löysimme Oikaraisen ja Ojurin tutkimuksista sekä Kääriäisen artikkelista. Oikarainen toteaa tutkimuksessaan, että naisten oli vaikea saada apua parisuhdeväkivaltaan. Tutkimuksessa mukana ollut nainen kertoo, että hän ei koe tulleen kuulluksi ammattiauttajien luona, ja että sosiaaliviranomaisten suuri vaihtuvuus sekä byrokraattinen järjestelmä luovat ongelmia avun saamiselle. (Oikarainen 2008: 124.) Ojuri tuo tutkimuksessaan esiin sen, kuinka naisten oli hankala saada apua parisuhdeväkivaltaan ongelman erityislaadun vuoksi. Organisaatioita on koulutettu vain vähän väkivalta tapauksia varten ja puolet Ojurin aineiston naisista oli saanut puutteellista vuorovaikutusta kertoessaan väkivallasta. Työntekijöiden vaihtuvuus jätti naiset ilman auttajaa, joka olisi ollut heitä varten. Naisia ohjattiin puutteellisesti jatkohoitoon ja he kohtasivat välipitämättömyyttä hakiessaan apua. (Ojuri 2004: 157-160.) Ammattilaisilta puuttui kyky kohdata väkivalta ja tarttua siihen. Naiset kokivat myös syyllistämistä hakiessaan apua. (Ojuri 2004: 161-162.) Naisiin kohdistuvan väkivallan tutkimuksessa tuotiin esille, että

naiset eivät kokeneet saaneensa tietoa tuen ja avun mahdollisuuksista, ja että naiset kokivat myös vähättelevää käytöstä terveydenhuollon henkilökunnan puolelta (Kääriäinen 2005: 107).

Tulosten mukaan naisten oli hankalaa saada apua poliisilta (7) ja oikeudellinen järjestelmä ei antanut naisille tarpeeksi tukea väkivaltaisen suhteen päättyessä (3,4,7). Naiset olivat tutkimuksessa sitä mieltä, että poliisi ei tehnyt tarpeeksi rikoksen selvittämiseksi (Heiskanen ym. 2005: 108). Naiset kokivat, että viranomaiset eivät uskoneet heidän puheitaan. Avunsaannin puute tuli esiin huoltajuuksiistoissa sekä lasten tapaamisasioissa. Asiat olivat hankalia kaikkien osapuolten kannalta. Naiset kokivat, että auttaja siirtyi miehen puolelle näissä tilanteissa. (Ojuri 2004: 164.) Kristiina Väänänen tarkastelee naisten kokemuksia viranomaisten kanssa kohtaamisesta artikkelissaan Miten selviytyä väkivallasta. Väänänen toteaa, että naisilla ei ole rohkeutta ilmaista ajatuksiaan ja huoltaan esimerkiksi lapsiin liittyvissä asioissa. Naisten kokemusten mukaan viranomaiset vähättelevät väkivallan uhkaa ja sen seurauksia. (Väänänen 2011: 118-119.)

Läheisiltä saadun tuen puute vaikeutti myös useissa tutkimuksissamme naisten lähtemistä väkivaltaisesta suhteesta. Samansuuntaisia tutkimustuloksia löysimme Oikaraisen ja Ojurin tutkimuksista. Oikarainen kuvaa tutkimuksessaan, kuinka naiset joutuivat erotilanteessa läheistensä syytösten kohteeksi, varsinkin miehensä sukulaisten, jotka eivät hyväksyneet avioeroa (Oikarainen 2008: 141). Ojuri mainitsee tutkimuksessaan, että läheisten tuki jäi puuttumaan myös siitä syystä, että naiset eivät osanneet kertoa väkivallasta tai läheiset eivät havainneet tapahtuvaa väkivaltaa (Ojuri 2004: 171-172).

Tutkimusaineistomme tuloksista nousi esiin yhteiskunnan asettamien odotusten yhteys naisen päätöksentekoon ja eropäätöksen vaikeuteen. Yhteiskunnan asettamat normit ja asenteet vaikeuttivat naisten eroamista väkivaltaisista suhteistaan. Naisille tuli yhteiskunnan puolelta paineita pitää perheensä kasassa (3,4,6,8,9,10). Samankaltaisia tutkimustuloksia löysimme Oikaraisen tutkimuksesta sekä useaan otteeseen Ojurin tutkimuksesta. Oikaraisen tutkimuksessa mukana ollut nainen toteaa, että väkivalta ei ole vain perheen ongelma vaan se on koko yhteiskunnan ongelma, ja sen poistamiseksi tarvitaan kaikki tieto ja taito mitä yhteiskunnasta on löydettävissä (Oikarainen 2008: 126). Ojurin tutkimuksessa naiset kuvasivat yhteiskunnallisten normien sekä asenteiden naisen asemasta ja perheestä rajoittavan naisia, ja pitävän heitä kiinni väkivaltaisissa suhteissa (Ojuri 2004: 9-10). Naisilla oli yhteiskunnan puolelta paine pitää ydinperhe koossa ja naiset kokivat syyllisyyttä joutuessaan rikkomaan naiseuteen, äitiyteen ja perheeseen

liittyviä myyttejä (Ojuri 2004: 98). Ojuri tuo esiin tutkimuksessaan, että äitiyden myytti oli naisille erittäin tärkeä. Naiset halusivat kaikin keinoin lastensa parasta, vaikka se voisi kääntyä naisia itseään vastaan. Ojuri toteaa, että naiseuden ja äitiyden myytti on niin vahva, että sen muuttuminen kestää kulttuurillisia ja sosiaalisia myyttejä kauemmin. (Ojuri 2004: 99.) Naisten syyllisyyden taustalta löytyi Ojurin mukaan yhteiskunnan asenteet ja odotukset naisia kohtaan. Naiset ajattelivat, että heidän täytyy olla perheen vastuunkantajia ja pitää perhettä ja lasten hyvinvointia yllä. Naiset kokivat itsensä syyllisiksi, jos he tekivät yhteiskunnan odotusten vastaisesti. (Ojuri 2004: 129.)

6.2 Opinnäytetyön luotettavuus ja eettisyys

Systemaattisen kirjallisuuskatsauksen pohdintaosaan kuuluu olennaisesti myös tutkimuksen luotettavuuden ja eettisyyden pohdinta sekä tulosten perusteella johdetut jatko-tutkimushaasteet (Kangasniemi – Pölkki 2015: 94). Luotettavuuden ja eettisyyden komponentit ovat uskottavuus, vastaavuus, siirrettävyys ja luotettavuus (Tuomi – Sarajärvi 2012: 138-139).

Toteutimme työme kirjallisuuskatsauksena. Eettisyyden kannalta opinnäytetyömme oli suhteellisen ongelmaton, koska se toteutettiin aiempien tutkimusten perusteella. Tutkimusmateriaali on hankittu aikaisemmista tutkimuksista, joten emme tarvitse työhomme tutkimuslupaa. Olemme pyrkineet löytämään mahdollisimman objektiivisen vastauksen tutkimuskysymykseemme. Opinnäytetyömme on aiheena todella arka ja vaikea ja olemme pyrkineet tekemään työme eettisesti niin hyvin kuin mahdollista. Olemme käyttäneet aiheesta aiemmin tutkittua tietoa ja olemme pyrkineet tuomaan vastaavan ja oikean tiedon esiin tutkimuksistamme. Tätä kirjallisuuskatsausta tehdessämme olemme noudattaneet hyviä eettisiä toimintatapoja kuvaamalla koko tutkimusprosessin rehellisesti ja huolellisesti.

Luotettavuutta arvioidaan suhteessa siihen, onko tutkimuskysymys pysynyt samana ja onko aineiston käsittely ja sen vaiheet kuvauksen perusteella niin läpinäkyviä, että se on toistettavissa. Luotettavuutta parantaa myös se, että käsittelyvaihe on tehty kahden tai useamman tutkijan yhteistyönä. Yksityiskohtainen ja havainnollistava aineiston käsittely parantaa myös luotettavuutta. (Kangasniemi – Pölkki 2015: 94.)

Opinnäytetyömme luotettavuutta lisää se, että käytetty aineisto on niin ajantasaista kuin mahdollista ja olemme valinneet mukaan työhön luotettavia tutkimuksia. Teoreettista viitekehystä olemme esitelleet luotettaviksi havaitsemiemme lähteiden avulla. Tarkoituksen ja tavoitteen olemme saaneet opinnäytetyössämme täyttymään hyvin. Pystymme jakamaan saamaamme tietoa eteenpäin ja näin lisäämään ymmärrystä naisten elämästä väkivaltaisessa suhteessa. Opinnäytetyömme tutkimuskysymys on pysynyt samana siitä asti, kun olemme alkaneet hakea sillä aineistoamme. Pieniä muutoksia olemme tehneet tutkimuskysymyksemme sanamuotoihin. Otsikkoa olemme myös tarkentaneet hiukan vastaamaan paremmin työmme sisältöä. Luotettavuutta opinnäytetyössämme lisää huolellinen tutustumisemme narratiiviseen kirjallisuuskatsaukseen sekä sen tekemiseen. Opinnäytetyömme luotettavuutta lisää runsas aiheesta kertovien tutkimusten ja kirjallisuuden sekä tutkimuskirjallisuuteen perustuva lähteiden käyttö. Olemme käyttäneet aina tarkkoja lähdeviittauksia, kun olemme viitanneet lainattuun tekstiin. Valmis opinnäytetyömme on tarkistettu plagioinnin tarkistus Turnitin-ohjelmassa. Tekstiä kirjoittaessa olemme varmistaneet, että emme ole käyttäneet plagiointia opinnäytetyössämme ja olemme olleet tarkkoja ja huolellisia opinnäytetyömme oman tekstin tuottamisessa.

Aineistomme analysoinnin luotettavuutta lisää se, että olemme ottaneet useasta lähteestä selville, kuinka aineisto analysoidaan aineistolähtöisen sisällönanalyysin menetelmällä. Luotettavuutta lisää tutkimusaineistomme analysoinnissa se, että aineistoa on ollut käsittelemässä kaksi eri henkilöä. Luotettavuutta lisää analyysin huolellinen kuvaus tulososassa sekä analyysirunkomme löytyminen opinnäytetyömme liiteosiosta (Liite 3). Tutkimusaineistomme analyysia ja siinä käytettyjä tutkimuksia voivat käydä tarkastamassa kaikki työmme lukijat. Analyysin tuloksena syntyneet luokat ovat oman tulkittamme tulos ja on mahdollista, että joku toinen päätyisi erilaisiin luokituksiin. Tulosten luotettavuutta voi heikentää runsas englanninkielinen aineisto, jota olemme joutuneet kääntämään suomen kielelle. Olemme tehneet käännökset niin tarkasti kuin olemme pystyneet ja olemme tarkistuttaneet käännöksiä vielä muilla ihmisillä. Osa tutkimuksista on melko vanhoja, vanhin vuodelta 2000, mutta siinäkin tulokset olivat samansuuntaisia kuin uusimmissa käyttämissämme tutkimuksissa.

Uskottavuus tarkoittaa tutkimuksen ja sen tulosten uskottavuutta sekä uskottavuuden osoittamista tutkimuksessa. Tutkimuksen uskottavuuden vahvistamiseksi voidaan esimerkiksi hahmottaa tutkittavaa ilmiötä eri näkökulmista, koska laadullisessa tutkimuksessa lähtökohtana pidetään oletusta todellisuuden moninaisuudesta. (Kylmä - Juvakka.

2007: 128.) Opinnäytetyössä käyttämässämme tutkimuksissa väkivaltaa on tutkittu eri maissa ja eri näkökulmista. Silti tulokset ovat hyvin samankaltaisia, mikä lisää työmme uskottavuutta.

Siirrettävyydellä tarkoitetaan tutkimuksen tulosten siirrettävyyttä muihin vastaaviin tilanteisiin (Kylmä - Juvakka 2007: 129). Opinnäytetyössämme saimme kattavan selvityksen siitä, miksi naisten on niin vaikea lähteä väkivaltaisesta parisuhteesta. Aineistomme painottui paljon ulkomaille ja aivan kaikkea lähdeaineistostamme saamaamme tietoa emme voi välttämättä soveltaa länsimaiseen kulttuuriin. Tutkimusaineistomme osoittaa kuitenkin yhteneväisillä tuloksillaan hyvin sen, miten ympäri maailmaa naiset kärsivät samantlaisista ongelmista väkivaltaisessa parisuhteessa. Vaikka tuloksia ei voi täysin yleistää, ne antavat kuitenkin osviittaa muita parisuhdeväkivaltatapauksia varten. Opinnäytetyömme siirrettävyyttä voi heikentää ihmisten erilaiset ajattelutavat parisuhdeväkivallasta. Ihmiset voivat käsittää eri tavalla asiat ja tuoda ne eri tavoin julki. Olemme kuitenkin pyrkineet mahdollisimman objektiiviseen ja oikeanlaiseen tiedon kulkuun sekä tuottamiseen.

6.3 Opinnäytetyön hyödyntäminen ja jatkotutkimusideat

Opinnäytetyötämme voivat hyödyntää väkivaltaa kohdanneiden naisten kanssa työskentelevät terveydenhuollon ammattilaiset. Väkivallan ja väkivaltaisessa suhteessa elämisen kokonaisvaltaiset vaikutukset ovat erittäin tärkeitä ymmärtää, kun tehdään väkivaltaa ehkäisevää työtä tai työskennellään väkivaltaa kokeneiden naisten kanssa. Opinnäytetyöstämme saatavaa tietoa voivat hyödyntää myös väkivaltaisessa suhteessa elävät tai siitä irtaantuneet naiset.

Jatkotutkimusideana naisen väkivaltaisen suhteen päättymisen prosessissa voisi olla selvittää tekijöitä, jotka auttavat naista toipumaan väkivaltaisesta parisuhteesta sekä mikä on terveydenhuollon ammattilaisten rooli naisten selviytymisessä väkivaltaisesta parisuhteesta. Olisi mielenkiintoista saada tutkimustietoa myös terveydenhuoltohenkilökunnan asenteista väkivaltaisessa parisuhteessa eläviä naisia kohtaan. Toivomme työmme tuottaman tiedon vaikuttavan asenteisiin, kun ymmärrys eroamisen haasteellisuudesta lisääntyy. Tutkimuksista ilmeni, että jos nainen ei heti eronnut väkivaltaisesta kumppanistaan, hänelle ei viitsitty tarjota enää apua suhteesta irtaantumiseen (Reisenhof – Taft 2013).

Opinnäytetyötä tehdessämme havaitsimme oman koulutuksemme puutteellisuuden väkivaltaosaamisen osalta. Opetussuunnitelmaamme ei sisälly lainkaan opetusta siitä, mitä on parisuhdeväkivalta, kuinka voisimme havaita parisuhdeväkivallan ja miten kohdata väkivaltaa kokenut nainen. Terveystieteiden koulutukseen on lisättävä opetusta väkivaltailmiöstä, sen tunnistamisesta ja ehkäisystä. Opinnäytetyössä käyttämässämme tutkimuksessa todetaan ammattilaisten tiedon puutteellisuus väkivallasta, sekä lääkäreiden että hoitajien tietämättömyys ja kyvyttömyys kohdata väkivaltaa kokeneita naisia. Pahimmissa tapauksissa naisen tuotua esille, että hän on kohdannut väkivaltaa, terveydenhuollon ammattilaiset eivät puuttuneet siihen millään tavalla. (Cohen – Lutembacher – Mitzel 2003.)

Mielestämme terveydenhuollon henkilöstön tulisi ottaa huomioon, että jokainen tapaus on yksilöllinen, ja irtaantuminen väkivaltaisesta parisuhteesta on haastava prosessi, johon jokainen nainen tarvitsee oman aikansa. Irtaantuminen väkivaltaisesta suhteesta ei tapahdu aina kerralla, vaan siihen voi kuulua suhteeseen takaisin palaamista ja uudelleen lähtemistä. Ammattilaisilta vaaditaan kärsivällisyyttä edetä naisen ehdoilla. Sen sijaan, että kysytään miksi nainen ei lähde väkivaltaisesta liitosta, olisi mietittävä mitä tapahtuu, jos nainen lähtee väkivaltaisesta liitosta, ja mitä hän joutuu kohtaamaan puolison, lähipiirin, viranomaisten ja yhteiskunnan taholta.

Tutkimuksista ilmeni yhteiskunnan resurssien puute auttaa naisia pääsemään irti väkivaltaisesta suhteesta (Barnett 2000; Cohen 2003). Suomessakin turvakotipaikkojen määrää olisi lisättävä Euroopan neuvoston suosituksen tasolle, että apua tarvitsevat saisivat sitä helpommin. Suosituksen mukaan Suomessa pitäisi tällä hetkellä olla 500 turvakotipaikkaa, kun niitä on vain 114 yhteensä 19 turvakodissa (Euroopan komissio. Istanbulin sopimus 2014). Myös muut Istanbulin sopimuksen mukaiset parannukset väkivallan uhrien suojelemiseksi pitäisi toteuttaa. Rikoslaisissa olisi säädettävä kaikista naisiin kohdistuvan väkivallan muodoista. Poliisi pitäisi valtuuttaa poistamaan perheväkivallan tekijä kodistaan. Väkivallan uhreille pitäisi tarjota tukea auttavien maksuttomien kokon kattavien puhelinten avulla ja pitäisi perustaa tukikeskuksia, jotka tarjoaisivat hoitoa, tukea ja oikeuslääketieteellistä neuvontaa. Lisäksi on annettava helppotajuista tietoa, että väkivallan uhrit saisivat selkeää tietoa oikeuksistaan ymmärtämällään kielellä. (Euroopan komissio. Istanbulin sopimus 2014.)

Lähteet

Anderson, Deborah K. - Saunders, Daniel G. 2003. Leaving An Abusive Partner. An Empirical Review of Predictors, the Process of Leaving, and Psychological Well-Being. University of Michigan. Trauma, Violence, & Abuse Vol. 4, April 2003. No. 2. 163-191.

Berenson, Kathy – Martin, Andrea – Griffing, Sasha – Sage, Robert E. – Madry, Lorraine – Primm, Beny J. 2000. The Process of Leaving an Abusive Relationship The Role of Risk Assessments and Decision Certainty. Urban Women’s Retreat. New York, NY 2. Urban Resource Institute, Brooklyn, NY. Journal of Family Violence, 15. 109-122.

Barnett, Ola W. 2000. Why Battered Woman Do not Leave. Part 1. External Inhibiting Factors Within Society. Trauma, Violence, & Abuse, Vol. 1, No. 4, October 2000 343-372. Pepperdine University.

Barnett, Ola W. 2000. Why Battered Woman Do not Leave. Part 2. External Inhibiting Factors-Social Support and Internal Inhibiting Factors. Trauma, Violence, & Abuse, Vol. 2, No. 1, January 2001 3-35. Pepperdine University.

Cohen, Allison – Lutenbacher, Melanie – Mitzel, Julia. 2003. Do We Really Help. Perspectives of abused Women. Public Health Nursing Vol. 20 No. 1, pp. 56–64.

Eloranta, Tuija – Virkki, Sari. 2011. Ohjaus hoitotyössä. Latvia: Livonia Print. Tammi.

Ensi- ja turvakotien liitto. 2006. Perhe- ja lähisuhdeväkivalta - Auttamisen käytäntöjä. Hämeenlinna: Karisto Oy:n kirjapaino.

Euroopan komissio. 2016. Lehdistötiedote. Verkkodokumentti. <http://europa.eu/rapid/press-release_IP-16-549_fi.htm> Luettu 12.4.2016.

Euroopan komissio. 2011. Istanbulin sopimus. Verkkodokumentti. <<http://www.coe.int/en/web/istanbul-convention/home>> Luettu 1.10.2016

Flinck, Aune. 2006. Parisuhdeväkivalta miesten ja naisten kokemana. Rikottu lemmentarja. Akateeminen väitöskirja. Tampere: Tampereen yliopistopaino.

Flinkman, Mervi - Salanterä, Sanna. Integroitu katsaus –eri metodeilla tehdyn tutkimuksen yhdistäminen katsauksessa. Teoksessa: Axelin, Anna – Johansson, Kirsi – Stolt, Minna – Ääri, Riitta-Liisa (toim.) 2007. Systemaattinen kirjallisuuskatsaus ja sen tekeminen. Hoitotieteen laitoksia ja julkaisuja. Tutkimuksia ja raportteja. Sarja A51. Turku: Turun yliopisto. 84-100.

Fra. 2014. Violence against women: an EU-wide survey. Results at a glance. Verkkodokumentti. <http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-2014-vaw-survey-at-a-glance-oct14_en.pdf> Luettu 15.9.2015

Haj Yahia, Muhammad M. – Eldar-Avgan, Dorit. 2001. Formelrly Battered Woman. A Qualitative Study of Their Experiences in Making a Decision to Divorce and Carrying It

Out. Journal of Divorce & Remarriage, Vol. 36(1/2) 2001. Jerusalem: The Hebrew University of Jerusalem.

Husso, Marita. Parisuhdeväkivalta- lyötyjen aika ja tila. 2003. Tampere: Gummerus, vastapaino.

Jinseonk, Kim – Karen, Gray A. 2008. Leave or Stay? Battered woman decisions after intimate partner violence. Journal of Interpersonal Violence Volume 23 Number 10. The University of South Carolina.

Kangasniemi, Mari – Pölkki, Tarja. Kirjallisuuskatsauksen ydin. Teoksessa Axelin, Anna – Stolt, Minna – Suhonen, Riitta (toim.) 2015. Kirjallisuuskatsaus hoitotieteessä. Hoitotieteen laitoksia ja julkaisuja. Tutkimuksia ja raportteja. Sarja A73. Turku: Turun yliopisto. 83-96.

Karhuvaara, Marjatta – Kaitue, Sanna – Ruuhilahti, Susanna. 2013. Lähisuhdeväkivallan kartoittaminen ja siihen puuttuminen lastenvalvojan työssä. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Tampere: Juvenes print. Suomen Yliopistopaino Oy.

Kaseliz, Verena – Perttu, Sirkka. 2006. Parisuhdeväkivalta puheeksi – opas terveydenhuollon ammattihenkilöstölle äitiyshuollossa ja lasten terveystilanteissa. Helsinki: Helsingin yliopistopaino.

Kauhanen, Lotta – Niela-Vilen, Hannakaisa. Kirjallisuuskatsauksen vaiheet. Teoksessa Axelin, Anna – Stolt, Minna – Suhonen, Riitta (toim.) 2015. Kirjallisuuskatsaus hoitotieteessä. Hoitotieteen laitoksia ja julkaisuja. Tutkimuksia ja raportteja. Sarja A73. Turku: Turun yliopisto. 23-36.

Klemetti, Reija – Raussi-Lehto, Eija (toim.) 2014. Edistä, ehkäise, vaikuta - Seksuaali- ja lisääntymisterveyden toimintaohjelma 2014–2020. Helsinki: Terveyden ja hyvinvoinnin laitos.

Koolaee, Anahita Khodabakhshi – Shadeh, Fatemeh – Zadeh, Masoumeh Rahmati. 2013. The Comparison of Self-differentiation and Self-concept in Divorced and Non-divorced Women Who Experience Domestic Violence. Verkkodokumentti. < <http://europemc.org/backend/ptpmcrender.fcgi?accid=PMC4070151&blobtype=pdf>> Luettu 28.10.2015

Krug, Etienne - Dahlberg, Linda - Mercy, James – Zwi, Anthony - Lozano, Rafael. 2005. Väkivalta ja terveys maailmassa - WHO:n raportti. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Kylmä, Jari – Juvakka, Taru. 2007. Laadullinen terveystutkimus. Helsinki: Edita Prima Oy.

Kyngäs, Helvi - Vanhanen, Liisa. 1999. Sisällönanalyysi. Hoitotiede (Vol 11 no 1.)

Kääriäinen, Juha. Väkivalta ja apuun turvautuminen. Teoksessa Heiskanen, Markku – Kääriäinen, Juha – Piispa, Minna – Siren, Reino. (toim.) 2005. Naisiin kohdistunut väkivalta. 2005. 103- 121. Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen julkaisuja. Verkkodokumentti < https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/152455/225_Piispa_Heiskanen_Kaariainen_Siren_2006.pdf?sequence=2> Luettu 18.8.2015.

Luukkonen, Elina. 2007. Gender Violence Against Women. Laadullisen tutkimuksen raportti. Verkkodokumentti. <http://www.surt.org/gvei/docs/gvei_tutkimusra-portti_suomi.pdf> Luettu 18.8.2015

Marttala, Pia. 2011. Parisuhdeväkivallan monet muodot. Teoksessa Hannus, Riitta – Mehtola, Sirkku – Natunen, Lura – Ojuri, Auli. (toim.): 2011. Veitsen terällä. Naiseus ja parisuhdeväkivalta. Ensi- ja turvakotienliitto. Hämeenlinna: Kariston kirjapaino Oy. 37-50.

Mononen, Päivi - Perttu, Sirkka – Rauhala, Riikka. 2000. Päänavaus selviytymiseen. Jyväskylä: Gummerus kirjapaino Oy.

Naisten Linja. Onko joku tuntemasi nainen väkivallan kohteena. Opas perheenjäsenille, ystäville, naapureille. Verkkodokumentti. <https://naistenlinja-dev.storage.googleapis.com/uploads/Opaskirja_suomi1.pdf> Luettu 20.8.2015

Nousiainen, Virve – Perttu, Sirkka. 2002. Väkivallan traumaattiset vaikutukset. Teoksessa Rautava – Perttu: Naisiin kohdistuva pari- ja lähisuhdeväkivalta. Helsinki: Erikoispaino Oy. 50-63.

Ojuri, Auli. 2004. Väkivalta naisen elämän varjona. Tutkimus parisuhdeväkivaltaa kokeneiden naisten elämäntilasta ja selviytymisestä. Akateeminen väitöskirja. Lapin yliopisto. Verkkodokumentti. <<http://www.ulapland.fi/includes/loader.aspx?id=7995bde0-e01a-41d5-8a13-7507ceaf4191>> Luettu 12.10.2015.

Oikarinen, Marjo. 2008. Pelon ja toivon keinulaudalla. Tampereen yliopisto. Verkkodokumentti. <<http://tampub.uta.fi/bitstream/handle/10024/79862/gradu02866.pdf?sequence=1>> Luettu 10.10.2015.

Perttu, Sirkka – Lehtonen, Anja. 1999. Naisiin kohdistuva väkivalta. Tampere: Tammerpaino Oy.

Perttu, Sirkka. 2002. Mitä on naisiin kohdistuva väkivalta? Teoksessa Perttu, Sirkka – Rautava, Marie (toim.): Naisiin kohdistuva pari- ja lähisuhdeväkivalta. Helsinki: Erikoispaino Oy. 17-49.

Perttu, Sirkka. 2002. Naisen selviytymisprosessi ja sen tukeminen. Teoksessa Perttu, Sirkka – Rautava, Marie (toim.): Naisiin kohdistuva pari- ja lähisuhdeväkivalta. Helsinki: Erikoispaino Oy. 84-102.

Perttu, Sirkka – Söderholm, Anna-Liisa. Sosiaali- ja terveysministeriö. 1998. Väkivaltaa kokeneiden auttaminen. Opas ammattihenkilöstölle. Helsinki: Oy Edita Ab.

Piispa, Minna. 2004. Väkivalta ja parisuhde – Nuorten naisten kokeman väkivallan määrittely surveytutkimuksessa. Tilastokeskus. Helsinki: Yliopistopaino.

Piispa, Minna. Parisuhdeväkivalta. Teoksessa Heiskanen, Markku – Kääriäinen, Juha – Piispa, Minna – Siren, Reino. (toim.) 2005. Naisiin kohdistunut väkivalta 2005. Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen julkaisuja. 41- 79. Verkkodokumentti <https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/152455/225_Piispa_Heiskanen_Kaariainen_Siren_2006.pdf?sequence=2> Luettu 18.8.2015.

Riski, Taina. 2009. Naisiin kohdistuva väkivalta ja tasa-arvopolitiikka. Helsinki: Sosiaali- ja terveysministeriö.

Reisenhof, Sonia – Taft, Angela. 2013. Women's journey to safety – The Transtheoretical model in clinical practice when working with women experiencing Intimate Partner Violence: A scientific review and clinical guidance. Verkkodokumentti.
<<http://www.sciencedirect.com.ezproxy.metropolia.fi/science/article/pii/S073839911300311X?np=y> > luettu 5.11.2016

Rummukainen, Anne. 2007. Naisten erotarinoita - Millaista on olla eronnut nainen, jolla on lapsia. Tampere: Tampereen yliopistopaino Oy.

Sarajärvi, Anneli – Tuomi, Jouni. 2013. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Vantaa: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Tähtinen, Helena. Systemaattinen tiedonhaku hoitotieteen näkökulmasta. Teoksessa: Axelin, Anna – Johansson, Kirsi – Stolt, Minna – Ääri, Riitta-Liisa (toim.) 2007. Systemaattinen kirjallisuuskatsaus ja sen tekeminen. Hoitotieteen laitoksia ja julkaisuja. Tutkimuksia ja raportteja. Sarja A51. Turku: Turun yliopisto. 10-45.

Villa, Janne. 2013. Hengellinen väkivalta. Helsinki: Kirjapaja.

Väänänen, Kristiina. 2011. Miten selviytyä väkivallasta? Teoksessa Hannus, Riitta – Mehtola, Sirkku – Natunen, Lura – Ojuri, Auli. (toim.). 2011. Veitsen terällä. Naiseus ja parisuhdeväkivalta. Ensi- ja turvakotienliitto. Hämeenlinna: Kariston kirjapaino Oy. 109-132.

Aineistohaun tulokset

Tietokanta ja hakusanat	Kaikki tulokset	Valittu otsikon perusteella	Valittu abstraktin perusteella	Valittu koko tekstin perusteella	hyväksytään
Chinal complete + Academic search elite + chinal (academic journals)					
decision making AND divorce AND (violence or abuse or abused women or abusive relationship)	70	7	4	2	2
domestic violence AND battered women AND leaving	108	10	5	3	3
Science direct					
decision making AND divorce AND violence AND abuse AND abused women AND abusive relationship	39	2	1	1	1

2 (2)

AND intimate partner violence AND attitudes AND LIMIT-TO 2013,2014,2015					
Medic					
Parisuhdeväkivalta	65	3	0	0	0
Manuaalinen haku Helka, Naisten linja	4	4	4	4	4

Opinnäytetyöhön valitut tutkimukset

Tutkimuksen nimi, vuosi ja tekijät	Tutkimuksentarkoitus	Aineistonkeruu ja analyysimenetelmä	Keskeiset tulokset	Keskeiset tulokset tutkimuskysymystemme kannalta
<p>The Process of Leaving an Abusive Relationship: The Role of Risk Assessments and Decision Certainty. 2000. Andrea J. Martin, Kathy R. Berenson, Sascha Griffing, Robert E. Sage, Lorraine Madry, Lewis E. Bingham, and Beny J. Primm</p>	<p>Tavoitteena vähentää osallistujien ennakkoluuloja päätöksenteon varmuudessa ja riskinarvioinnissa väkivaltaisessa parisuhteessa.</p>	<p>Strukturoitu haastattelumenetelmä, 70 naista haastateltiin, jotka olivat saapuneet "suojaan". Naisia haastateltiin neljällä kysymyksellä. He korreloivat omia vastauksiaan hieman enemmän pahoinpidellyn naiseen.</p>	<p>Tutkimus tarjoaa tukea sille, että päätöksenteon varmuus ja riskinarviointi parisuhteessa ovat keskeisessä asemassa etteivät naiset palaa takaisin väkivaltaiseen suhteeseen.</p>	<p>Naiset, joilla on heikko taloudellinen asema jäävät helpommin väkivaltaiseen parisuhteeseen.</p>
<p>Leaving An abusive partner An Empirical Review of Predictors, the Process of Leaving, and Psychological Well-Being. 2003. Deborah K. Anderson</p>	<p>Tutkimuksissa tarkastellaan aukkoja naisten prosessissa jättää väkivaltaisen suhde.</p>	<p>Kirjallisuuskatsaus, Tarkastellaan aiempien tutkimuksien valossa neljää faktaa naisten jättäessä väkivaltaisen kumppaninsa.</p>	<p>Tutkimustulokset jaettiin kahteen pääluokkaan, taloudelliset tekijät lähtemiselle sekä sosiaalipsykologiset tekijät lähtemiselle.</p>	<p>Taloudelliset vaikeudet lähtemiselle, terveydelliset ja naisten vaikeat tunteet vaikeuttivat lähtemistä.</p>

Daniel G. Saunders				
<p>Formerly Battered Women: A Qualitative Study of Their Experiences in Making a Decision to Divorce and Carrying It Out. 2001.</p> <p>Muhammad M. Haj-Yahia Dorit Eldar-Avidan</p>	<p>Saadaan subjektiivisia kokemuksia naisten päätöksestä erota väkivaltaisesta suhteesta ja toteuttaa eropäätös.</p>	<p>Puolistrukturoitu, avoin syvähaastattelu 15 naiselle.</p>	<p>Tutkimustulokset osoittavat selvästi, että naiset, jotka erosivat väkivaltaisesta aviomiehestään kävivät läpi eropäätöksen prosessiaan ja päätöksenteossaan neljä tasoa; minäkuvaan, ihmissuhteisiin, organisaation rakenteeseen ja sosiaalikuulttuuriin liittyvissä asioissa.</p>	<p>Negatiiviset tunteet kuten pelko ja ahdistus ja tunteet epäonnistumisesta ja avuttomuudesta estävät heitä. Ystävien ja perheen johdonmukaisen tuen puute ja kaksijakoinen suhtautuminen avioeroon. Virkamiesten pelko koskien em. lapsen huoltajuutta. Sosiaalinen leimautuminen pahoinpidellyksi ja eronneeksi naiseksi.</p>

<p>Do We Really Help? Perspectives of abused Women. 2003. Melanie Lutebacher, Ph.D, APRN, B.C., Alison Cohen, M.S.N., R.N., C.S., and Julia Mitzel, M.S.N., R.N., WHNP, SANE</p>	<p>Tutkimuksen tarkoituksena kuvata niitä estäviä, tukevia ja ylläpitäviä syitä naisten jättäessä väkivaltaisen suhteen ja mitkä tekijät pitävät naisen poissa väkivaltaisesta suhteesta.</p>	<p>Määrällinen ja laadullinen tutkimus 24 pahoinpidellylle naiselle. Puolistrukturoidut yksilö haastattelut ja tulosten vertaaminen ryhmien välillä.</p>	<p>Tutkimuksen keskeisimmät tulokset olivat, että niillä jotka ottavat pahoinpidellyjä naisia vastaan (virastot, terveydenhuolto, suojat jne.) On liian vähäiset resurssit ja tietämys ottaa vastaan pahoinpidellyjä naisia ja näin auttaminen jää vähäiseksi ja naisten on vaikea lähteä väkivaltaisesta suhteesta.</p>	<p>Terveydenhuollon ja virastojen sekä henkilökunnan tietämättömyys auttaa pahoinpidellyjä naisia. Naisten oma tietämättömyys käytettävissä olevista auttamisen resursseista, taloudelliset vaikeudet sekä tunteisiin liittyvät vaikeudet.</p>
<p>Leave or Stay? Battered Women's Decision After Intimate Partner Violence. 2008. Jinseok Kim, Karen A. Gray.</p>	<p>Monista aiemmista tutkimuksista löytyy ristiriitaisia tietoja, näitä tietoja haluttiin tutkia ja verrata toisiinsa laajemmin.</p>	<p>Kirjallisuuskatsaus, discrete-time hazard model - mallin avulla. Tutkittiin neljää oletusta naisen jäämisestä/lähtemisestä väkivaltaisessa suhteessa aiempien tutkimusten avulla.</p>	<p>Väkivallanuhrien asuminen tekijän kanssa sekä taloudelliset vaikeudet haittasivat lähtemistä pahoinpidelijän luota.</p>	<p>Taloudelliset vaikeudet sekä uhrien asuminen tekijän kanssa ja huono itsetunto vaikuttivat negatiivisesti lähtemiseen.</p>

<p>Why Battered Women Do Not Leave, Part 1. 2000. Ola W. Barnett</p>	<p>Tunnistetaan ne tekijät mitkä estävät naista lähtemästä väkivaltaisesta suhteesta.</p>	<p>Kirjallisuuskatsaus, jossa tutkitaan ulkoisia tekijöitä yhteiskunnassa, mitkä patriarkaaliset - talous- sekä rikosoikeudelliset järjestelmät vaikuttavat naisten jäämiseen väkivaltaiseen suhteeseen.</p>	<p>Naiset eivät kykene jättämään taloudellisen toimeentulon, epäoikeudenmukaisen kohtelun työelämässä, hankala oikeudellinen järjestelmä luovat esteitä naisten lähtemiselle.</p>	<p>Taloudelliset syyt, taloudellinen riippuvuus pahoinpitelijään, virkamiesten pelko koskien em. Lasten huoltajuutta, vaikeus saada asianajajaa, hankaluus oikeusjärjestelmän kanssa.</p>
<p>Why Battered Women Do Not Leave, Part 2. 2000. Ola W. Barnett</p>	<p>Tunnistetaan ne tekijät mitkä estävät naista lähtemästä väkivaltaisesta suhteesta.</p>	<p>Kirjallisuuskatsaus, jossa tutkitaan ulkopuolisia estäviä tekijöitä kuten riittämätöntä sosiaalista tukea työpaikoilla ja työyhteisöissä, jotka vaikuttavat naisten jäämiseen väkivaltaiseen suhteeseen.</p>	<p>Työpaikkojen, yritysten ja yhteisöjen tuen puute, tuen puute ystäviltä ja perheeltä. Naisten puutteellinen kohtaaminen terveydenhuollossa ja naisten ristiriitaiset tunteet lähtemisestä.</p>	<p>Työpaikkojen tuen puute, naisten puutteellinen kohtaaminen terveydenhuollossa sekä naisten ristiriitaiset tunteet, pelot ja avuttomuus lähtemästä suhteesta.</p>

<p>Väkivalta ja parisuhde, nuorten naisten kokemman parisuhdeväkivallan määrittely surveytutkimuksessa. 2004.</p> <p>Minna Piispa</p>	<p>Tarkastella parisuhdeväkivaltaan liitettyjä merkityksiä toimijuuden käsitteen kautta.</p>	<p>kyselyaineisto miesten naisiin kohdistamasta väkivallasta.</p>	<p>Nuorten naisten kokemukset väkivallasta ovat erilaisia kuin vanhempien. Nuorilla on paremmat mahdollisuudet selviytyä väkivallasta eikä väkivalta ole vaikuttanut nuoriin naisiin yhtä paljon kuin vanhoihin pitkään väkivaltaisissa suhteissa olleisiin naisiin.</p>	<p>Väkivallan kokemus muuttaa naisen käsitystä itsestä, parisuhteesta ja väkivallasta. Väkivallan seurauksena naisen suhtautumista väkivaltaan luonnehtii sopeutuminen ja miehen asettamien vaatimusten säistäminen vähitellen. Piispan mukaan väkivallan kokijan eristäminen ja eristäytyminen väkivallan vaikutusten seurauksena vahvistavat väkivallan normalisoitumista.</p>
<p>Lyötyjen aika ja tila. 2003</p> <p>Marita Husso.</p>	<p>Tutkimuksen tarkoituksena on kuvata naisten kokemuksia parisuhdeväkivallasta.</p>	<p>Kirjallisuuskatsaus, jossa aineistona on parisuhteissaan väkivaltaa kokeneiden naisten</p>	<p>Parisuhdeväkivalta on yhteiskunnallinen ja kulttuurisidonnainen ilmiö, josta</p>	<p>Pelko sekä yhteiskunnassa vallitsevat asenteet ja odo-</p>

	vallasta, ja sitä, miksi suhteesta lähteminen on niin vaikeaa.	kirjoituksia sekä aihepiiriä koskevia uutisia ja lehtiarvikkeleita.	selviytymiseksi sosiaalinen tuki on tärkeää. Väkivaltaisen parisuhteen vaikutusten ymmärtäminen on tärkeää väkivaltaa ehkäisevässä työssä.	tukset tekevät väkivaltaisesta suhteesta irrottautumisen vaikeaksi.
Gender Violence Effects Indicators. 2007 Elina Luukkonen	Tutkimuksen tarkoituksena oli kerätä naisten kokemuksia kotona ja työpaikalla tapahtuvan väkivallan vaikutuksista, analysoida naisten kertomuksista väkivallan moniulotteisia vaikutuksia ja tuottaa tutkimus.	Tutkimusaineisto on kerätty puolistrukturoiduilla teemahaastatteluilla. Kaikki haastattelut nauhoitettiin ja jokaisesta niistä on kirjoitettu 2-5 sivun tiivistelmä, joka sisältää litteroituja otteita haastattelusta.	Väkivallan ehkäisemiseksi ja siitä selviytymiseksi tarvitaan tietoa väkivallasta. Naisten työssäkäymisellä on suuri merkitys heidän toimijuudelleen. Taloudellinen itsenäisyys on välttämätöntä väkivallasta selvitymiselle.	Naisten mahdollisuus työhön ja taloudellinen itsenäisyys on välttämätöntä väkivallasta selvitymiselle.
Women's journey to safety – The Transtheoretical model in clinical practice when working	Arvioida transteoreettisen mallin soveltuvuutta ja tarjota päivitettyä opastusta	Tutkimuksen kriittinen tarkastelu. Tutkimusta tehty vuosilta 1990-2013.	Naisten kokemukset muutoksen aikaansaamisesta väkivaltaississa suhteissa voidaan paikantaa	Pelko, eristyneisyys, tuen puute, väkivallan normalisoituminen alisoitumi ja taloudellinen riippuvuus

<p>with women experiencing Intimate Partner Violence: A scientific review and clinical guidance. 2013.</p> <p>Sonja Reisenhofer Angela Taft</p>	<p>ammattilaisille, jotka työskentelevät parisuhdeväkivaltaa kokevien naisten kanssa.</p>		<p>muutoksen eri vaiheisiin tunnistamalla vallitsevaa käyttäytymistä. Ensisijaiset tavoitteet ammattilaisia varten väkivaltaisessa suhteessa elävän naisen auttamiseksi on: 1. Minimoiden vahinkoa ja edistää hyvinvointia väkivaltaisen suhteen sisällä, 2. Saavuttaa turvallisuutta ja hyvinvointia suhteen sisällä; lopettaa väkivalta, tai 3. Saavuttaa turvallisuus lopettamalla suhde/eroamalla.</p>	<p>miehestä vaikeuttavat väkivaltaisesta suhteesta irtaantumista.</p>
--	---	--	--	---

Tutkimusaineiston analysointi Pelkistys	Alaluokka	Yläluokka	Päälouokka
<p>Pelko lisää riskiä jäämiselle (2) Naiset jotka pelkäävät enemmän jäävät todennäköisesti suhteeseen. (2) Pelon, voimattomuuden, avuttomuuden tunteet päätöksenteossa. (3) Pelkoa yksinäisyydestä eron jälkeen (3) Pelkoa eroamisesta (3) Pelkoa, jos jää suhteeseen pahoinpitelyn ja väkivallan jatkumisesta. (3) Pelko miehen väkivaltaisesta reaktiosta avioerosta kerrottaessa (3) Eropäätöstä vaikeuttivat negatiiviset tunteet, pelko ja avuttomuus. (3)</p> <p>Avioeroa toteuttaessaan naiset joutuivat pelkäämään henkensä edestä. (3)</p> <p>Epäonnistumisen pelko vaikeutti eropäätöstä (3) Pelko suhteen loppumisesta saavat naiset uskomaan että jääminen on helpompaa. (5) Lamauttava pelko estää naisia lähtemästä (5) Pelko estää eroamista (9)</p> <p>Naiset perustelevat pelolla sekä väkivaltaisissa suhteissa viipymistä, että niistä irrottautumista. (9)</p> <p>Väkivallan aiheuttamat pelkotilat tekevät naisen entistä riippuvaisemmaksi miehistään. (9)</p> <p>Väkivaltaisesta suhteesta lähteminen pelottaa. (8)</p> <p>Häpeä vaikuttaa naisten itsetuntoon. (11) Häpeä vaikuttaa ahdistuksen kehittymiseen. (11) Häpeä vaikuttaa masennuksen kehittymiseen. (11) Väkivalta aiheuttaa häpeää (11) Häpeä aiheuttaa väsymystä (9) Väkivallan vuoksi koettu häpeä ja syyllisyys eristää naiset kodin ulkopuolisesta maailmasta, mikä tekee naiset voimattomiksi lähtemään. (10) Häpeä tekee suhteen lopettamisen vaikeammaksi (8) Naiset peittelevät miehen väkivaltaa. (10) Uhri salaa kokemansa väkivallan sen aiheuttaman häpeän vuoksi. (9)</p> <p>Naiset sanoivat etteivät olleet tunteiltaan valmiita purkamaan avioliittoa. (3) Epäonnistumisen ja horjumisen tunteet vaikeuttivat naisten päätöstä (3) Ristiriitaiset tunteet päätöksenteossa, Toisaalta vahvuuden tunteet toisaalta kyvyttömyys ja pelko. (3) Tunteiden ristiriita sai naiset palamaan takaisin väkivaltaiseen suhteeseen. (7) Häneltä puuttui emotionaalinen voima eroamiseen. (3) Ristiriitainen olo suhteen lopettamisesta, jos nainen käytti itsekin väkivaltaa (8) Liiallinen optimisti arvioidessa omaa palaamista lisää riskiä palaamiseen. (1)</p>	<p>Avioliitossa koettu pelko ja eroamisen pelko vaikeuttavat eroamista.</p> <p>Häpeän tunteminen tapahtuneesta väkivallasta vaikeutti eropäätöstä.</p> <p>Naisten ristiriitaiset tunteet suhdetta kohtaan vaikeuttivat eropäätöstä.</p>	<p>Väkivallan aiheuttamien tunteiden yhteys naisten päätöksentekoon.</p>	<p>Väkivalta johdettu yhteys eropäätöksen vaikeuteen.</p>

<p>Naiset palasivat omien tunteidensa vuoksi takaisin miehensä luokse. (7) Kiintymys tuttuun ympäristöön estää eroamasta (9) Myönteiset muistot pitävät kiinni suhteessa (3) Halu rakastaa ja tulla rakastetuksi pitää naiset parisuh-teissa. (10) Lähtemisen tekee vaikeammaksi se, että suhteessa on myös positiiviset puolet. (8) Kiintymys estää irrottautumista (8) Nainen rakastaa yhä miestänsä. (5) Rakkaus väkivallan tekijää kohtaan saa jäämään (7) Rakkaus kumppania kohtaan (5) Irtaantumista vaikeutti pitkään kestänyt suhde (8) Toivo avioliiton jatkumisesta ja ongelmien ratkaisemi-sesta (3) Naiset toivovat yhä että asiat muuttuisivat (5) Nainen on sitoutunut avioliittoonsa. (5) Hän elättelee toivoa väkivallan loppumisesta. (5) Ajatus siitä että tulee pysyä yhdessä kaikkina aikoina (5) Suhteeseen panostaminen saa naiset tekemään enemmän lisätoimia suhteen pelastamiseksi (6) Psotiivisten asioiden kaipaaminen kumppanista ja suh-teesta voi vähentää lähtemistä. (6) Naisilla on halu pitää perhe kasassa. (7) Toivo suhteen paranemisesta ja väkivallan loppumisesta (9) Halu säilyttää perhe ja parisuhde (10) Hänellä oli vaikeuksia tehdä päätös miehensä jättämi-sestä tunteidensa vuoksi. (3)</p> <p>Pahoinpidellyt naiset kieltäytyvät näkemästä vaaraa hei-dän suhteessaan. (5) He kieltäytyvät uskomasta sitä, että mies olisi tarkoituk-sellisesti yrittänyt vahingoittaa heitä. (5) Naiset uskoivat siihen, että kykenevät muuttamaan mie-hensä. (5) Naiset näkevät yhä toivoa, vaikka pahoinpitelijä ei muutu. (5) Miehen suojeleminen väkivaltilanteissa. (5) Tiettyjen käyttäytymismallien suorittaminen esimer-kiksi todellisen pelon kohtaamatta jättäminen. (5) Uhri pyrkii selittämään väkivaltaa. (11) Uhri puolustaa väkivallan tekijää (11) Miehen lupaukset käytöksen muuttumisesta (10) Monet naiset kertoivat uskoneensa, että väkivaltaa käyt-täneet miehet ovat pohjimmiltaan hyviä, ja väkivaltai-suus jonkun ulkopuolisen tekijän aiheuttamaa. (10) Naiset uskovat, että väkivalta loppuu (10) Nainen uskoo miehen muuttuvan. (10) Naiset keksivät tekosyitä miehen väkivaltaiselle käytök-selle. (10) Naiset uskovat, että mies muuttuu. (10) Jotkut naisista uskoivat voivansa muuttaa miestänsä ra-kastamalla häntä. (10) Naiset peittelevät miehen väkivaltaa. (10) Kieltämisen prosessi saa heidät yhä näkemään parisuh-teen positiivisessa valossa (5)</p>	<p>Kiintymys ja rakkaus kumppania kohtaan sai-vat naisen pysymään suhteessa</p> <p>Naiset halusivat uskoa kumppanista hyvää ja kielsivät tapahtuneen vä-kivallan</p>	
--	--	--

<p>Väkivallan kieltäminen kiinnittää naisia väkivaltaisiin suhteisiin. (10)</p> <p>Tulevaisuus pelottaa (3)</p> <p>Avuttomuus ja</p> <p>Epätoivo tulevaisuudesta (3)</p> <p>Pelkoa elämästä avioeron jälkeen (3)</p> <p>Pelkoa pärjäämisestä yksinäisenä äitinä (3)</p> <p>Naiset eivät tieneet mitä tehdä elämällään (7)</p> <p>Epätietoisuus siitä mitä tapahtuu kun he paljastavat väkivallan (7)</p> <p>Yksinäisyyden pelko (10)</p> <p>Mahdolliset tulevat vastoinkäymiset pelottavat (esim taloudelliset asiat). (8)</p> <p>Vaikeuttavat suhteesta irtaantumista: koston ja väkivallan pelko, lasten menettämisen pelko (8)</p> <p>Naisten on helpompi jäädä kotiin, kuin lähteä suojaan, jossa hän ei tunne ketään. (7)</p>	<p>Epävarmuus tulevaisuudesta eron jälkeen sai naiset jäämään suhteisiin</p>		
<p>Poliisin kohtelu saa naisen tuntemaan hänen olevan alinta roskaväkeä (7)</p> <p>Epävarmuus poliisin toiminnasta hätäpuhelun jälkeen, sai naiset jättämään poliisille soittamisen. (7)</p> <p>Lääkärin avun ja tuen puute vaikeutti naisen päätöstä. (3)</p> <p>Naista ei otettu tosissaan lääkärissä. (3)</p> <p>Lääkärit jättävät huomioitta pahoinpideltyjen naisten ongelmat. He jäävät vaille lukusia avun mahdollisuuksia tämän vuoksi (5)</p> <p>Pahoinpitelijä aiheutti pelkoa naiselle olemalla mukana hoituhuoneessa. (7)</p> <p>Tuomitsevien asenteiden salliminen ammattihenkilöiden keskuudessa. (7)</p> <p>Naisilta ei kysytä pahoinpitelyn/väärinkäytösten mahdollisuudesta lääkärissä. (7)</p> <p>Väkivallan ohittaminen tai vähätteleväminen kun naiset kertovat väkivallasta. (7)</p> <p>Lääkäri ei huomionnut naisen kertomuksesta tai vammoista että ne olisivat voineet johtua pahoinpitelystä (7)</p> <p>Kätilö huomasi naisen pahoinpidellyn ruumiin ja nainen kertoi hänelle että se johtuu pahoinpitelystä. Naiselta ei kysytty pahoinpitelystä tämän jälkeen mitään. (7)</p> <p>Terveystarkastuksessa ei kysytä rutiininomaisesti pahoinpitelyn mahdollisuutta. (7)</p> <p>Palveluihin pääsemisen vaikeus (7)</p> <p>Palveluiden sijainnin hankaluus (7)</p> <p>Ammattilaisten tiedon puutteellisuus vastauksissa väkivaltaan (7)</p> <p>Auttajat eivät keskustelleet heidän kanssaan perheväkivallasta (7)</p> <p>Avuntarjoajat eivät ymmärtäneet väkivallan dynamiikkaa. (7)</p> <p>Eivät olleet tietoisia käytettävissä olleista resursseista pahoinpideltyjen naisten hyväksi. (7)</p> <p>Naisilla oli vaikea kertoa väkivallasta, vaikka heiltä olisi kysytty väkivallan mahdollisuudesta. (7)</p> <p>Ammattilaisten antamantuen puute vaikeuttaa irtaantumista. (8)</p> <p>Aikaisempi negatiivinen kokemus tuen saamisesta.(8)</p>	<p>Poliisilta saadun tuen puute vaikeutti eropäätöstä</p> <p>Terveystarkastuksesta saadun tuen puute hankaloitti eropäätöstä</p>	<p>Yhteiskunnan ja naisen lähipiirin tarjoaman tuen puute vaikeutti naisten lähtemistä.</p>	<p>Yhteiskunnasta johtuvat syyt ovat yhteydessä naisen eropäätöksen vaikeudelle.</p>

<p>Virkamiesten pelko jotka käsittelivät lasten huoltajuutta ja tapaamisoikeutta koskevia asioita (3) Oikeuden päätös oli epäoikeudenmukainen naisia kohtaan (4) Asianajat antoivat epäonnistuneita vastauksia perheväkivalta tapauksissa (4) Kouluttamattomuus väkivaltatapauksiin oli vakava ongelma rikosoikeudellisessa järjestelmässä (4) Tuomioistuimien ymmärtää väärin pahoinpidellyt naiset (4) Ympäri maailmaa naisilla on vähemmän oikeuksia kuin miehillä (4) Sekavuus ja toimintaperiaatteet oikeudessa luo esteitä naisten lähtemiselle. (4) Naiset eivät saavuta turvallisuutta koska pahoinpitelijät jätetään tuomiotta/valvomatta (4) Taloudellisten vaikeuksien tai terveydellisten vaikeuksien vuoksi jotkut naiset eivät saaneet lasten huoltajuutta (4) Tietämättömyys ja ymmärtämättömyys väkivallan dynamiikasta oikeudessa (7) Juridiset ja oikeudelliset vaikeudet (7) Perheväkivalta luokitellaan oikeudessa sosiaalisesti ongelmaksi (7) Väkivallan tekijän rankaisematta jättäminen mahdollistaa väkivallan jatkumisen (7)</p>	<p>Oikeudellisen tuen puute vaikeutti eropäätöstä</p>		
<p>Tuen puute perheeltä ja syyllistävä käytös naisia kohtaan (3) Tuen puute ystäviltä, perheeltä heidän kaksijakoinen suhtautuminen avioeroon (3) Yhteisön tuen puute (10) Yhteisöjen tuen puute vaikuttaa naisten lähtemiseen (5) Yhteisöjen tiedon puutteellisuus vastauksissa väkivaltaan (7) Sosiaalisten tukiverkkojen puute. (8) irtaantumista vaikeutti, jos sosiaalinen verkosto tuki suhteessa pysymistä (8) Muut toivat esiin että naisen täytyisi pysyä väkivallan tekijän kanssa (7) Ei kyennyt tekemään avioeropäätöstä, koska oli läheinen suhde anoppiin ja pelkäsi satuttavansa tätä. Teki päätöksen erosta vasta anopin kuoltua. (3) Naisen perhe ei tukenut avioeroa, he eivät halunneet yhtään avioeroa perheeseen. (3) Tuen puute naisen äidiltä vaikeutti päätöstä Perheenjäsenet jättivät naisen täysin yksin (3)</p>	<p>Lähipiirin antaman tuen puute vaikeutti eropäätöstä</p>		
<p>Suojan resurssit eivät olleet riittävät, naiset joutuivat palaamaan takaisin (4) Puutteellisen auttamisen systeemin vuoksi naiset joutuivat palaamaan (7) Monet naiset kokivat vaikeuksia saada apua (7) Palveluiden saamisen vaikeus pahoinpidellyillä naisilla (4)</p>	<p>Yhteiskunnan riittämättömät resurssit suojella pahoinpideltyä naista vaikeutti eroamista</p>		
<p>Väkivallan kierre tekee naisten lähtemisestä paljon vaikeampaa (5)</p>	<p>Väkivallan kierre vaikeutti naisten lähtemistä väkivaltaisesta suhteesta</p>	<p>Väkivallan ominaisuuksien</p>	<p>Väkivalta johtuva yhteys</p>

<p>Väkivallan kierre (pahoinpitely, anteeksipyytely, hellyys, honeymoon-käytös, pahoinpitelyn uudelleen alkaminen.) on saanut hänet jäämään suhteeseen. (3) Haastatellut kuvasivat muuttuneensa väkivallan seurauksena. (11) Väkivallan kierteen hyvittelyvaihe saa naisen pysymään suhteessa. (10) Väkivallan kierre aiheuttaa naisissa avuttomuutta, voimattomuutta, kyvyttömyyttä. (10) Väkivallan kierre sitoo naiset suhteisiinsa. (10)</p> <p>Väkivalta vääristää todellisuudenkuvaa (11) Normaaliuden rajojen hämärtyminen (11) Väkivallan seurauksena naisen todellisuudentaju muuttuu (9) Väkivalta normalisoituu osaksi parisuhdetta (10) Nainen alkaa pitää väkivaltaa normaalina. (10) Henkisen väkivallan seurauksena nainen alkaa epäillä kokemustensa/tunteidensa aitoutta ja oikeutusta. (10) Uhri muuttaa omaa käytöstään ehkäistäkseen väkivaltaa (11) Joissain tapauksissa väkivalta tuotiin normaaliksi osaksi parisuhdetta (7)</p> <p>Henkisen väkivallan tunnistaminen vaikeaa (11) Fyysinen väkivalta tunnistettiin, mutta henkisen väkivallan tunnistaminen oli vaikeaa (11) Henkisestä väkivallasta on vaikea irrottautua (10) Ulkomaailmasta eristetty nainen ei voi vertailla kokemuksiaan muiden kanssa. (10) väkivaltaa ei tiedosteta (8) väkivallan pitäminen rakkauden osoituksena (liiallinen mustasukkaisuus) (8) väkivallan pitäminen normaalina (8) Nainen luulee, että parisuhdeväkivalta on normaalia (8) irtaantuminen oli vaikeampaa, jos pahoinpitelyä ei ollut paljon. (8) Naiset eivät tienneet väkivallan dynamiikasta (7)</p>	<p>Väkivallan normalisoituminen osaksi parisuhdetta esti irtaantumisen</p> <p>Naiset eivät osanneet tunnistaa kokemaansa väkivallaksi</p>	<p>vaikutus naisten eropäätökseen.</p>	<p>eropäätöksen vaikeuteen.</p>
<p>Naiset saivat syytöksiä itseään kohtaan kun yrittivät hakea apua (7) Tekijä syyllisti naista siitä että hän pahoinpiteli (7) Itsesytykset väkivallasta (7) Itsensä syyllistäminen väkivallasta (5) Naiset kokivat olevansa syyllisiä väkivaltaan (9) Nainen syyttää itseään vaikeuksista (11) Naiset omaksuvat syyllisyyden miehen käytöksestä. (11)</p> <p>Naiset olivat tietoisia oman tahdonvoimansa heikkoudesta (3) Naiset myöntävät miehensä tahtoon koska heillä ei ollut voimaa nousta vastaan (3) Uhrin itsemäärääminen väistyy. (11) Uhri alkaa elää väkivallan tekijän tahdon mukaisesti (11) Nainen sopeutuu miehen asettamiin vaatimuksiin (10) Nainen sisäistää miehen asettamat vaatimukset. (10) Eristyneisyys vaikeuttaa suhteen lopettamista. (8)</p>	<p>Naisia syyllistettiin tai he syyllistivät itseään tahtuvasta väkivallasta.</p> <p>Alistuminen vaikeuttaa suhteesta lähtemistä</p>	<p>Väkivallan yhteys naisen fyysiseen ja psyykkiseen terveyteen sekä toimintakykyyn</p>	<p>Väkivalta johdettu yhteys eropäätöksen vaikeuteen.</p>

<p>Pitkä pahoinpitelyn ja hyväksikäytön historia saa uskomaaan että näin sen kuuluu olla (7)</p> <p>Heikon itsetunnon kehittyminen (7) Heikko itsetunto vaikeuttaa naisten lähtemistä (5) Itsetunnon mureneminen pahoinpitelyn alkaessa (7) Huono itsetunto lisää riskiä jäämiselle (2) Väkivalta heikentää itsetuntoa, minkä vuoksi irtaantuminen vaikeampaa Itsetunnon heikentyminen vähentää uhrin kykyä autonomiseen toimintaan ja väkivallasta selviytymiseen (9) Heikentynyt itsetunto vaikuttaa sosiaalisuuteen (9) Heikentynyt itsetunto vaikuttaa uhriin jokaisella elämän osa-alueella (9) Useiden vuosien ajan jatkunut sorto oli murentanut naisen itsetunnon. (3) Naiset olivat epävarmoja omista kyvyistään viedä asiaa läpi. (3)</p> <p>Heikentynyt kyky toimia itsensä hyväksi (11) Väkivallan seurauksena oman toimijuuden alentuminen heikentää terveyttä (10) Väkivalta muuttaa uhrin käyttäytymistä (10) Häpeän ja itsetunnon huonontumisen vaikutukset sosiaaliseen toimijuuteen (9) Väkivalta muuttaa uhrin käyttäytymistä Toimijuuden kapeneminen ja rajoittuminen sekoittavat naisen itsetietoisuutta (9) Toimijuuden rajoittuminen murentaa persoonallisuutta (9) Uhri muuttaa käyttäytymistään (9) Nainen passivoituu (9) Väkivallan seuraukset vaikuttavat toimijuuteen (9) Pitkään jatkuneen väkivallan seurauksena naisen kyky toimia voi muuttua (10) Väkivalta jähmettää naiset koteihinsa (10) Heikentynyt toimijuus vaikeuttaa suhteen lopettamista. (8)</p> <p>Pahoinpidellyt naiset eivät hakeudu lääkärin hoitoon pahoinpitelyn jälkeen (7) Kyvyttömyys hakea apua (7) Tietämättömyys käytettävistä olevista resursseista (7) Tietämättömyys mitä tapahtuu kun he hakevat apua (7) Pelko avun kysymisen tuloksista (7) Eivät olleet tietoisia käytettävissä olevista apuresursseista (7)</p> <p>Liiallinen stressi on saanut naiset liian heikkokuntoisiksi jättämään (5) Ahdistuneisuus lisää kyvyttömyyttä tuottaa ratkaisuja ongelmiin (5) Masennus vaikeuttaa naisten lähtemistä (5) Terveydellisistä ongelmista kärsivät naiset palaavat helpommin pahoinpitelijän luo (6) Terveydellisten vaikeuksien vuoksi jotkut naiset eivät saaneet lasten huoltajuutta (4) Väkivalta aiheuttaa masennusta (7)</p>	<p>Heikentynyt itsetunto hankaloittaa eropäätöksen tekoa</p> <p>Väkivallan vaikutuksesta naisten kyky toimia on heikentynyt.</p> <p>Naiset eivät osanneet hakea apua väkivallan jälkeen.</p> <p>Terveydellisten tekijöiden vaikutukset naisten toimintakykyyn.</p>		
--	--	--	--

<p>Väkivalta vaikuttaa uhrin elämään kokonaisvaltaisesti (11) Väkivalta heikentää uhrin terveyttä (11) Väkivalta heikentää henkistä hyvinvointia (11) Väkivalta heikentää fyysistä terveyttä (11) Masennus vaikeuttaa eropäätöksen tekemistä. (8)</p>			
<p>Köyhyys saa naiset palaamaan takaisin pahoinpitelijöiden luokse. (1) Huoli taloudellisesta tilanteesta (3) Taloudellisten ongelmien pelko (3) Naisten taloudellinen riippuvuus miehistään vaikuttaa suhteeseen jäämiseen (4) Poliittinen ja oikeudellinen järjestelmä sabotoi naisten yrityksiä tulla taloudellisesti riippumattomaksi (4) Köyhtyneiden naisten lähteminen voi olla mahdotonta koska perusselvitymisestä tulee taistelu (4) Varojen puutteen vuoksi naiset eivät saa oikeudellista apua (4) Taloudellinen toimeentulo (4) Lasten elättämisen tuen puute (4) Monilla pahoinpidellyillä naisilla oli vain vaatteet yllään heidän saapuessaan suojaan (6) Taloudellisten resurssien puute hankkia juristi (7) Naisten on liian vaikeata selviytyä taloudellisesti ilman pahoinpitelijää (7) Taloudellisten vaikeuksien vuoksi naiset eivät saaneet lasten huoltajuutta (4) Väkivalta heikentää taloudellista asemaa (11) Heikko taloudellinen tilanne vaikeuttaa suhteesta irtaantumista (11) Taloudellinen riippuvuus estää väkivaltaisesta suhteesta lähtemisen (11) Väkivallan tekijä lisää uhrin riippuvuutta itsestään taloudellisella väkivallalla (9) Mies estää naisen työnteon (9) Yhteinen omaisuus tekee irtaantumisesta vaikeaa (10) Taloudelliset asiat hankaloittavat eropäätöksen tekemistä (10) Taloudellinen riippuvuus vaikeuttaa eroa (9) Asunnon puute vaikeutti naisten eropäätöstä (4) Lastenhoidon puute vaikeutti naisten eropäätöstä (4) Väkivallan tekijä estää uhrin lähtemistä takavarikoidulla uhrin tärkeitä tavaroita (9)</p> <p>Jos nainen asuu pahoinpitelijän kanssa hän ei lähde niin helposti (2) 72% vähemmän lähtivät ne jotka asuvat pahoinpitelijän kanssa. (2) Yhdessä asuminen tekee irtaantumisesta vaikeaa (9) Koti pitää kiinni suhteessa (10) Lähteminen on vaikeaa kotiin liittyvien tunnesiteiden ja merkitysten vuoksi. (10) Kodin jättäminen on vaikeaa taloudellisesti. (10) Kodin jättäminen on vaikeaa kulttuurillisesti. (10) Kodin jättäminen on vaikeaa tunteiden vuoksi. (10) Kodin jättäminen on ristiriitaisempaa naisille kuin miehille (10)</p>	<p>Naisten taloudellinen turvattomuus ja riippuvuus miehestä vaikeutti heidän eropäätöstään</p> <p>Asunnon jakaminen pahoinpitelijän kanssa vaikeutti naisten eropäätöstä.</p>	<p>Haasteet järjestää käytännön elämä eron jälkeen on yhteydessä naisten eropäätöksen vaikeuteen.</p>	<p>Haasteet järjestää käytännön elämä eron jälkeen on yhteydessä naisten eropäätöksen vaikeuteen.</p>

<p>Palkkatason epätasa-arvo voi saada naiset joutumaan turvautumaan miehiinsä (4) Pahoinpitelijät estivät naisia saamasta työtä Naiset joutuivat menettämään työnsä pahoinpitelijöiden takia (4) Pahoinpitelijät häiritsivät naisten suorituksia työelämässä lisäämällä poissaoloja töistä (4) Tuen puute työpaikoilla estää naisia lähtemästä (5) Väkivalta vaikuttaa kykyyn toimia työelämässä (9)</p> <p>Pelkoa lasten tapaamisesta avioeron jälkeen (3) Huoli lasten erottamisesta isästään (3) Lapset rakastavat isäänsä, pelko lasten satuttamisesta (3) Naiset pelkäsivät ongelmia lasten huoltajuuden kanssa (3) Lasten isän tapaamiset lasten kanssa ja miten se vaikuttaisi lapsiin (3) Naiset pelkäävät lastensa menetystä (4) Lasten luonnottomat kokemukset ja altistuminen väkivallalle (7) Lasten huollosta sopiminen hidastaa irrottautumista (10) Irtaantumista vaikeutti se että oli lapsia. (8) pelko menettää lapset erossa vaikeuttaa irtaantumista (8)</p>	<p>Työhön liittyvät haasteet vaikeuttivat eropäätöstä</p> <p>Huoli lasten huoltajuuteen liittyvistä asioista vaikeutti eropäätöstä</p>		
<p>Korkea velvollisuuden tunto tekee naiset vähemmän halukkaiksi lähtemään pahoinpitelijän luota (6) Pelkoa leimautumisesta eronneeksi naiseksi (3) Pelko siitä miten muut ihmiset reagoivat eroon (3) Kulttuurinen leima tulla pahoinpidellyksi ja eronneeksi naiseksi voi estää tekemästä päätöstä (3) Patriarkaalinen rakenne tekee naisten lähtemisestä vaikeaa (4) Seksistinen yhteiskunnan rakenne tekee naisten lähtemisestä vaikeaa (4) Monissa maissa nainen ei pysty jättämään miestään väkivallan takia koska se on normaalia ja ei rangaistavaa (4) Parisuhteen statuksen menettämisen pelko (6) Äiti-vaimo roolin statuksen menettämisen pelko (6) Avioliitosta eroaminen koetaan epäonnistumiseksi (9) Naisten perinteinen rooli kotona pitää kiinni myös suhteessa (10) Parisuhdeoppaissa naisille painotetaan sitä, miten nainen voi olemustaan muuttamalla ja kovalla työllä parantaa parisuhdetta ja muuttaa miestä. (10) Naisen pysyminen väkivaltaisen miehen rinnalla on liitetty äitiyteen. (10) Naisen pysyminen väkivaltaisen miehen rinnalla on liitetty hoivaan. (10) Naisen pysyminen väkivaltaisen miehen rinnalla on liitetty vahvuuteen. (10) "vahvan naisen" rooliin liitetään vastuu perheen tunne-elämän ja ihmissuhteiden hoitamisesta. (10) Yhteiskunnan odotukset avioliitossa pysymisestä vaikeuttavat eroa (8)</p> <p>Uskonnollinen aviomies pakotti naista tekemään asioita joita hän ei halunnut tehdä (3) Uskonnolliset lait suosivat miehiä (3)</p>	<p>Yhteiskunnassa vallitsevat normit ja asenteet vaikeuttivat naisten eropäätöstä</p>	<p>Kulttuurilliset asiat vaikeuttivat naisten eropäätöstä</p>	<p>Yhteiskunnasta johtuvat syyt ovat yhteydessä naisen eropäätöksen vaikeudelle.</p>

<p>Pahoinpidellyt naiset eivät kykene poistumaan koska heidän uskonnollilta johtajiltaan tulee kielteinen reaktio (5)</p> <p>Uskonnollisten yhteisöjen vaatimukset naiselle avioliiton jatkamisesta ja naisen käyttäytymisen muuttamisesta (5)</p>	<p>Uskonnon asettamat normit ja odotukset vaikeuttivat naisten eropäätöstä</p>		
--	--	--	--

1. Berenson, Kathy – Martin, Andrea – Griffing, Sasha – Sage, Robert E. – Madry, Lorraine – Primm, Beny J. 2000. The Process of Leaving an Abusive Relationship The Role of Risk Assessments and Decision Certainty.
2. Jinseonk, Kim – Karen, Gray A. 2008. Leave or Stay? Battered woman decisions after intimate partner violence.
3. Haj Yahia, Muhammad M. – Eldar-Avgan, Dorit. 2001. Formelrly Battered Woman. A Qualitative Study of Their Experiences in Making a Decision to Divorce and Carrying It Out.
4. Barnett, Ola W. 2000. Why Battered Woman Do Not Leave. Part 1.
5. Barnett, Ola W. 2000. Why Battered Woman Do Not Leave. Part 2.
6. Anderson, Deborah K. - Saunders, Daniel G. 2003. Leaving an Abusive Partner. An Empirical Review of Predictors, the Process of Leaving, and Psychological Well-Being.
7. Cohen, Allison – Lutenbacher, Melanie – Mitzel, Julia. 2003. Do We Really Help. Perspectives of abused Women.
8. Reisenhof, Sonia – Taft, Angela. 2013. Women's journey to safety– The Trans-theoretical model in clinical practice when working with women experiencing Intimate Partner Violence: A scientific review and clinical guidance
9. .Husso, Marita. 2003. Parisuhdeväkivalta- lyötyjen aika ja tila.
10. Piispa Minna. 2004. Väkivalta ja parisuhde – Nuorten naisten kokeman väkivalan määrittely surveytutkimuksessa.
11. Luukkonen Elina. 2007. Gender Violence Against Women. Laadullisen tutkimuksen raportti.